

Knihovna
Jiřího Mahena
v Brně

ZPRÁVA O ČINNOSTI Příspěvkové organizace Za rok 2020

B | R | N | O

Statutární město Brno finančně podporuje Knihovnu Jiřího Mahena v Brně, příspěvkovou organizaci.

OBSAH

ÚVOD	3
I. PLNĚNÍ ÚKOLŮ HLAVNÍ ČINNOSTI ORGANIZACE	4
1. Knihovnické a informační služby	5
1. 1. Celkové statistické ukazatele	5
1. 2. Služby jednotlivých pracovišť	6
1. 3. Projektová činnost	23
1. 4. Kulturní činnost	30
1. 5 Regionální a celostátní význam, mezinárodní spolupráce	34
2. Public relations, marketing služeb.....	36
3. Materiální zdroje	37
3.1. Knihovní fondy.....	37
3. 2. Informační a komunikační technologie	42
3. 3. Prostory, vybavení, technika	44
4. Management	45
II. PLNĚNÍ ÚKOLŮ V PERSONÁLNÍ OBLASTI	46
1. Personální řízení	46
1.1. Personální management.....	46
1.2. Zpráva o plnění úkolů BOZP a PO za rok 2020.....	47
ZÁVĚR	49
III. PLNĚNÍ ÚKOLŮ V OBLASTI HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2020	49
1. Plnění rozpočtu příspěvkové organizace	49
IV. Komentář k tabulce Plán čerpání a tvorby peněžních fondů	53
VI. Kontrolní činnost	54
1. Veřejnoprávní kontrola – interní audity.....	54
2. Veřejnoprávní kontrola – externí audity	65
VII. Přílohy	66
1. Roční výkaz o knihovně – KULT	66
2. Seznam inventur.....	66

ÚVOD

Na tomto místě zpravidla stojí bohaté shrnutí klíčových charakteristik roku, hlavních trendů, aktivit, úspěchů, připomenutí významných partnerů a spolupráce. I letos tomu tak bude, avšak ve zcela nových souvislostech. Okolnosti spojené s pandemií covid-19 ovlivnily a v mnoha směrech nevratně pozměnily naše osobní životy, společnost, a tedy i život knihovny. I jiné roky nesly ve své charakteristice slova výjimečný, mimořádný, neopakovatelný. Vždy však s převažujícím pozitivním nábojem. Atributy roku 2020 jsou rovněž mimořádné, především ale nečekané a bohužel ne pozitivní. Přesto nás všechny i tato situace v hodně ohledech poučila, posunula dál a naučila cenit si věcí, které jsme dříve považovali za samozřejmost.

Knihovna i město Brno cíleně pracují na své vizi pro budoucnost a vytváří podmínky pro participaci obyvatel. Před nuceným uzavřením knihovny bylo jednou z posledních setkání s veřejností vyhlášení výsledků soutěže **Brno budoucnosti**, kde se město Brno ptalo mladých lidí na jejich představy, kam má Brno směřovat.

Samotná knihovna v roce 2020 pilně tvořila koncept oslav 100. výročí založení knihovny, které nastává v roce 2021. Sbírali jsme náměty, postupně je třídili a také přizpůsobovali okolnostem tam, kde bylo zřetelné, že je mohou ovlivnit dopady pandemie. Klíčovou věcí však od začátku bylo a zůstává připravit vizi pro další směřování knihovny. V druhé polovině roku jsme začali pracovat na tvorbě scénářů a na tento proces, který bude pokračovat v roce 2021, navázala v závěru roku metoda sebeevaluace. Jsme uprostřed této práce. Jednoznačně však chceme **dál tvořit knihovnu takovou, kterou lidé potřebují a bez níž by jim v životě cosi podstatného chybělo**. Cena knihovny jako místa, které poskytne zklidnění, mezilidské porozumění, vstřícnost a bezpečí, neustále poroste. Celá společnost si tyto hodnoty stále naléhavěji uvědomuje zejména v situaci, kterou již přes rok zažíváme. Ale tyto aspekty mají svou trvalou platnost a budou se vždy promítat do fyzických i digitálních služeb knihovny.

Co nás naučila pandemie? Urychleně hledat finanční rezervy a přesouvat je do nových nezbytných výdajů, kterými byly především ochranné pomůcky, hygienické potřeby, personální a materiální kapacity pro zajištění nařízených hygienických opatření a operativně spolupracovat s krizovým štábem města Brna, který nám v jarní vlně krize poskytl také materiální pomoc. Ve službách veřejnosti bylo nezbytné být neustále připraveni reagovat na nařízení vlády, která mnohdy vyhlášovala nové podmínky ve velmi krátkých termínech. Knihovna se tak v průběhu roku pohybovala ve vlnách úplného zavření, otevření za přesně vymezených podmínek či možnosti půjčování přes výdejová okénka. Vždy však tyto režimy znamenaly odbourání konání akcí v knihovně. Proto bylo naléhavé nesmírně rychle se naučit nabízet informace a aktivity v on-line prostoru. Nešlo však jen o aktivity typicky spojené se službami knihovny. Zaměstnanci knihovny se rozhodli pomáhat tam, kde to bylo nejvíce potřeba. Od šití roušek, využití 3D tiskárny pro tisk spon k rouškám, které předáváme nemocnici, až po náročnou pomoc hygienické stanici při trasování kontaktů pozitivních osob.

Pandemie nás naučila ještě větší míře solidaritě, ochotě pomáhat, naslouchat a povzbuzovat. Učit se novým formám služeb a realizovat je. Děkuji nesmírně všem našim zaměstnancům, kteří jakoukoliv kapkou k těmto hodnotám přispěli.

Ing. Libuše Nivnická, ředitelka KJM

I. PLNĚNÍ ÚKOLŮ HLAVNÍ ČINNOSTI ORGANIZACE

Rok 2020 byl z důvodu pandemie koronaviru covid-19 velkou zkouškou a zároveň výzvou, a to nejenom pro knihovnu, ale pro celou společnost. Pro naši organizaci bylo největší výzvou přenést alespoň část projektů do online prostoru. V online prostředí probíhaly z velké části i porady zaměstnanců, nutné k přípravě nových programů pro školy i veřejnost. Online byla realizována i klubová setkání a vlaštovky programů pro veřejnost. Prvními, kdo se do akcí ve virtuálním prostředí pustili, byli pracovníci střediska EUROPE DIRECT a Knihovny pro děti a mládež. Všichni jsme se učili nově využívat techniku, proto byly pro zaměstnance knihovny na celé léto připraveny vzdělávací kurzy.

Z reakcí našich uživatelů jsme se dovídali, jak moc jim knihovna chybí. V době nemožnosti půjčování knih vzrostlo využívání výpůjček elektronických knih i těmi uživateli, kteří jindy preferují tištěnou knihu. Přesto se zejména v závěru roku v řadě reakcí objevovala únava z elektronického světa a i z průzkumu realizovaného právě na využívání e - knih vyplynulo (*řešitel projektu MK Praha*), že většina uživatelů (z KJM bylo celkem 3 000 respondentů) stále preferuje tištěnou knihu.

Jednou z velkých radostí se stalo dokončení výstavby zcela nové kapacity - pobočky Vojtova, která je umístěna v komplexu nové bytové výstavby realizované městem Brnem. Je to příklad funkčního konceptu pro budoucnost, kde základní architektonickou ideovou myšlenkou je vytvořit podmínky pro sousedské společenství. Život v domě není založen na nutnosti, ale na možnosti a vlastní iniciativě obyvatel, jejich vzájemné podpoře a pomoci. V takovém konceptu zcela logicky nemohla chybět naše knihovna, která pracuje se stejnými hodnotami. <https://www.kjm.cz/provoz/styrice-vojtova-7>

Dalším, stejně zdařilým krokem, byla finalizace revitalizace pobočky Na Křižovatce. Byť se tato realizace vlivem řady okolností mimo vliv knihovny protáhla, výsledek tohoto participativního projektu stojí za to. <https://damenavas.brno.cz/realizace-projektu/>

Přes veškeré mimořádné okolnosti vyvolané pandemií covid 19 knihovna naplňovala všechny své klíčové funkce v míře, které jí okolnosti dovolovaly. Statistické ukazatele jsou pochopitelně ve srovnání s předchozími roky nižší. Jsou tu však jiné hodnoty, které přinesly do činnosti knihovny nový rozměr. A to především rychlost adaptace služeb na nové podmínky, on-line formáty akcí, pružný informační servis pro naše uživatele a nové celospolečensky prospěšné aktivity.

Přestože jsme byli nuceni fungovat v omezeném režimu, stále jsme poskytovali formální i neformální vzdělávání, zábavu a materiální i lidské zázemí. Zaměstnanci knihovny nabízeli své služby a pomáhali společnosti, jak jen to bylo možné. Snažili se přenést maximální možný počet projektů do online prostředí, otevřeli výdejová okénka, začali s donáškovou službou knižního fondu pro seniory a pomáhali trasovat pozitivně testované a jejich kontakty. Naše organizace tak sehrává důležitou roli pro veřejnost nejenom v roli propojování komunit, síťování, setkávání se a spolupráci, ale i jako pomoc v období krize. Z toho důvodu tento rok hodnotíme jako úspěšný, i když jsme ve srovnání s rokem 2019 měli méně akcí, a tím i méně návštěvníků, protože knihovna ukázala, že v určitých ohledech je pro veřejnost nejenom prospěšnou, ale i nenahraditelnou.

A jaký byl tedy rok 2020 při detailnějším pohledu?

1. Knihovnické a informační služby

1. 1. Celkové statistické ukazatele

Opatření proti šíření viru covid-19 se negativně odrazila na návštěvnosti i na využití služeb knihovny. Za rok 2020 si registraci v Ústřední knihovně obnovilo nebo nově založilo téměř o 19% čtenářů méně než v roce 2019. Snížila se i návštěvnost a počet fyzických výpůjček. Z původně plánovaných cca 279 provozních dní bylo téměř na třetinu období (91 dní) zavřeno nebo knihovna fungovala s omezeným provozem. V době uzavření a omezeného provozu jsme čtenářům vycházeli vstříc opakovaným automatickým prodlužováním výpůjční doby a i doby, po kterou odkládáme vyžádané nebo rezervované tituly. Nebyly navyšovány případné sankční poplatky. Čtenáři využili především možnosti výpůjček elektronických knih. Bylo realizováno přes **10.000 výpůjček e-knih**. Této služby využilo téměř **2.200 čtenářů**, což je o třetinu více než v roce 2019. Ke službě si pod tlakem okolností našli cestu i čtenáři, kteří službu dříve nevyužívali. Část z nich při registraci a prvním objednávání e-knih využila naší telefonické podpory. Pro snadnější přístup ke službám knihovny jsme v květnu operativně zavedli možnost tzv. předregistrace, která urychlí administrativu při následné osobní návštěvě a kterou je možné využít v době, kdy opatření neumožňují návštěvu knihovny. (Předregistrace a uhrazený registrační poplatek otevírá možnost využívání e-slужeb.) Zvýšil se zájem o bezkontaktní platby. V Ústřední knihovně jsou platební terminály k dispozici od února.

Celkové statistické ukazatele			
	celkem	ÚK + MP*	pobočky
Knihovní fond	787 284		
přírůstky	39 478		
odpisy	30 495		
Čtenáři	42 974	17 396	25 578
z toho do 15 let	11 152	2 105	9 047
Výpůjčky	1 011 554	325 861	685 693
naučná literatura dospělým	103 642	54 624	49 018
krásná literatura dospělým	560 384	166 020	394 364
naučná literatura dětem	44 244	10 230	34 014
krásná literatura dětem	214 818	49 047	165 771
periodika	41 652	14 798	26 854
ostatní dokumenty	46 814	31 142	15 672
Fyzické návštěvy	391 780	169 133	222 647
knihovna	352 893	149 883	203 010
akce	33 583	15 804	17 779
internety	5 304	3 446	1 858
On-line návštěvy	750 199		
www	514 859		

databáze	4 677		
katalog	508 574		
čtenářské konto	236 948		
Akce pro veřejnost			
	1 405	466	939
kulturní (besedy, výstavy)	758	146	612
vzdělávací	636	313	323
ostatní	11	7	4

1. 2. Služby jednotlivých pracovišť

1.2.1 Ústřední knihovna

Již 70. let sídlí Ústřední knihovna, dále jen ÚK, v barokním Schrattenbachově paláci na Kobližné 4. Disponuje širokým spektrem knihovnických a informačních služeb pro všechny věkové kategorie. Pracují zde i specializované úseky a oddělení, která metodicky podporují další provozy knihovny.

Pro celou plně automatizovanou síť knihovny zajišťuje ÚK především technickou a administrativní podporu. Během pandemie se knihovna přizpůsobila omezenému režimu. Organizovala se školení pro zaměstnance, ať šlo o počítačové kurzy, lekce týkající se novinek ve službách a výpůjčním protokolu (Brno iD, předregistrace apod.), tak i zaškolení k trasování pro Krajskou hygienickou stanici.

Kdo nás vyhledává – čtenáři a návštěvníci

Naše služby využívá široké spektrum uživatelů, a to od nejmenších dětí až po seniory ve vysokém věku.

Knihovna nabízí rovný přístup k informacím, kultuře, vzdělávání i relaxaci. Je současně i komunitním místem, které umožňuje setkávání různých věkových i sociálních skupin. Sehrává tak významnou sociální a integrační roli, jež však v tomto roce nemohla být kvůli pandemii stoprocentně naplňována.

Rok	Registrovaní čtenáři	Z toho do 15 let	Výpůjčky	Návštěvníci
2019	21 360	2 663	397 521	280 125
2020	17 396	2 105	325 861 (Z toho 70 453 prolongací)	169 133

Co u nás klienti nachází

Knihovna disponuje rozsáhlým výběrem krásné a naučné literatury, novin i časopisů, audio-vizuálních médií a hudebnin, přístupem do internetové sítě a elektronických databází a službami pro nevidomé a slabozraké čtenáře. Od roku 2011 patří do nabídky služeb půjčování čteček elektronických knih, deskových her a tematických kufříků. Od roku 2013 jsou součástí nabídky i hračky a didaktické pomůcky v rámci projektu Lektotéka. V roce 2014 se začalo s půjčováním deštníků a brýlí. Čtenářům i návštěvníkům

knihovna poskytuje informace o literatuře, o regionálních autorech, faktografické a právní informace, informace o Brně a regionu, informace ze státní správy a samosprávy, informace o Evropské unii a meziknihovní výpůjční službu a k dispozici je informační bod sítě Senior pointů.

Knihovna pro dospělé

Přístup do volných výběrů shromažďujících rozsáhlý fond populární i naučné literatury a výběr periodik byl v loňském roce kvůli vládním nařízením omezen, stejně tak i většina prezenčních služeb. Místa určena pro studium a relaxaci nesměla být obsazována. Čtenáři v době uzavření provozů mohli využívat pouze elektronické služby e-knih eReading a Flexibooks. Pro lepší přístup, především k elektronickým službám knihovny, jsme od května zavedli možnost takzvané předregistrace, kterou mohli a mohou noví zájemci využít v době, kdy opatření neumožňují návštěvu knihovny a realizaci registrace běžným způsobem. Od prosince jsme registrovaným čtenářům poskytli i přístup do Národní digitální knihovny, dále jen NDK, do části Díla nedostupná na trhu. Jedná se o přístup k plným textům knih, časopisů a novin chráněných autorským právem, které nejsou dostupné na trhu. Kromě těchto děl jsou v NDK také volně přístupné zveřejněné publikace.

Po uvolnění epidemiologické situace a umožnění výdejových okének čtenáři maximálně využili jak možnosti objednávek ze skladů, kdy bylo zapůjčeno **21.455 dokumentů**, tak i služby ODLOŽ, přes kterou bylo vypůjčeno **8.288 titulů**. Služba je určena pouze registrovaným čtenářům. (Knihy jsou po potvrzení objednávky přichystány k vyzvednutí následující půjčovný den. Při uzavření provozů ve druhé vlně byla zdarma.)

Zaměstnanci Knihovny pro dospělé průběžně zajišťují elektronickou a poštovní agendu rezervací a upomínek, pečují o registr čtenářů celé automatizované sítě a plynulý chod návratového boxu na Koblížné. V loňském roce se do něj vrátilo **50.530 dokumentů**.

Knihovna přátelská seniorům

Seniorům věnuje knihovna dlouhodobou pozornost. Patří k nejčastějším návštěvníkům knihovny a absolventům počítačových kurzů a tréninků paměti.

Od roku 2009 se v knihovně pravidelně schází v Klubu seniorů. Zájemcům byl nabídnut

pilotní počítačový kurz pro pokročilé. Velké oblibě se těšila exkurze do České televize Brno, seminář Kritického myšlení připravený ve spolupráci s neziskovou organizací Lepší Senior a setkání s boromejkou Angelikou Pintířovou, která byla, mimo jiné, ošetřovatelkou Václava Havla. Setkání s ní bylo bohužel kvůli pandemii poslední akcí prvního pololetí.

Na podzim jsme se pustili do spolupráce s Mezigenerací o. s. a na každý měsíc plánovali společné akce. Z nich se však uskutečnily pouze dvě přednášky. V září *Jak předcházet nejrůznějším nemocem, které souvisí s pohybovým aparátem* – přednosti ortopedické kliniky ve Fakultní nemocnici u sv. Anny MUDr. Tomáše Tomáše Ph.D. a v říjnu *Malé opakování pravidel bezpečného chování v silničním provozu* s Luboslavem Fialou z Městské policie Brno. Křtem knihy *Vocelovej - osudy velitele 311. perutě RAF Josefa Ocelky DFC*, která vyšla u příležitosti 75. výročí přiletu československých stíhacích perutí z Velké Británie, s autorem Pavlem Vančatou jsme potěšili především mužskou část klubu. Dámy ocenily další z představení divadla jednoho herce věnované *Elišce Přemyslovně*. Paní Stanislava Hošková nám připomenula její osud i to, že uplynulo právě 690 let od její smrti.

Druhá vlna pandemie zavinila, že jsme další programy mohli zrealizovat už jen online. Byly to

programy střediska EUROPE DIRECT, seminář *Kritické myšlení II. – Jak prokouknout nesmysly a nenaletět* připravený organizací Lepší senior. Dále *Čtení pod lampou* s Věrou Zástěrovou Sasínkovou. Výjimkou bylo jediné prosincové setkání, při němž jsme seniorům představili techniku nakoupenou z projektu Mobilní učebna II. S ozoboty, mikrobity a 3D tiskárnou se však mohla z blízka seznámit jen omezená skupinka seniorů.

Trénink paměti

Na začátku roku proběhl první z plánovaných kurzů paměti. Druhý z kurzů byl kvůli celostátnímu zákazu akcí pro veřejnost zkrácen. V září byla kvůli setrvávající nepříznivé situaci nahrazena pouze 1 lekce. Další kurzy TP v tomto roce již nemohly být realizovány. Certifikovaná trenérka paměti Mgr. Zuzana Hanzalová byla dvakrát hostem v pořadu *Apetýt* v Českém rozhlase Brno (21. 2. a 30. 10.).

Mahenův památník

Je jediným provozem knihovny s nedělní otevírací dobou a i ten byl kvůli pandemii omezen. Tomu odpovídá i statistika. Památník navštívilo **6 275** návštěvníků, z toho **5 729** návštěvníků půjčovny. Zrealizováno bylo **33** kulturních akcí pro **283** návštěvníků. Pro školy se uskutečnilo **12** programů pro **223** žáků. Expozici Mahenova památníku navštívilo celkem **82** osob a bylo uspořádáno **37**

exkurzí. Na internetu strávilo **64** návštěvníků celkem **5.723** minut. V červenci byl založen instagramový profil pod názvem *knihovna Mahen*.

Omezení nám dovolila realizovat jen jeden vzpomínkový program a jedno autorské čtení. Nicméně i přes všechny restriktce se podařilo realizovat projekt *Toulky s Jiřím Mahenem*, podpořený grantem MK ČR z Knihovny 21. století. Cílem projektu byla podpora zájmů komunity spjaté s Mahenovým památníkem. Projekt byl rozdělen do dvou linií. Jedna linie se zaměřovala na hlubší poznání Jiřího Mahena, jeho koníčků a přátel. V našem podání se jednalo o cyklus Básníci Mahenovy generace a divadelní představení.

Z plánovaného cyklu však proběhla pouze jedna přednáška literárního historika Masarykovy univerzity Jiřího Poláčka, předsedy Společnosti Jiřího Mahena. Pokračování cyklu muselo být přesunuto na rok 2021. Druhá linie projektu se po vzoru samotného Mahena zaměřila na podporu začínajících spisovatelů, výsledkem byl vznik *spisovatelského klubu Maheu*. Pod vedením Bc. Martiny Kolaříkové se konalo jeho první neformální setkání. Další plánovaný program klubu byl pak několikrát přesouván a nakonec mohl být realizován pouze ve virtuálním prostředí. Díky online přenosu se přednášky *Jak přežít, než mi vyjde kniha*, mohli zúčastnit lidé i z různých částí republiky. Procvičování slovní zásoby a vytváření rýmů byla věnována další klubová akce *(Ne)dělní chvilka blbopoezie*, realizovaná Vojtěchem Římanem. Klub Maheu má již své stálé členy a věříme, že jich bude přibývat.

Ekologické citění návštěvníků Mahenova památníku jsme se pokusili vzbudit hned v lednu, kdy se *Uskupení Pecky z Moravy* svou přednáškou *Pro Zemi plnou stromů* podělilo s návštěvníky o zážitky z pěstování ovocných stromků vysazených z pecek. Debatovalo se o důležitosti stromů v krajině, o remízkách a o udržování vody v krajině. Byla pokřtěna krabice na pecky a památník se stal jejich sběrným místem. O prázdninách byla vyhlášena soutěž *O nejpilnějšího sběrače pecek*. Během roku byla krabice naplněna několikrát. V rámci environmentální podpory byla do fondu doplněna literatura a konaly se i další akce na její podporu, včetně dílniček pro děti i dospělé. Významnou událostí bylo konání *Podzimní slavnosti na Mahenově památníku*.

V rámci podzimní slavnosti určené všem věkovým kategoriím, zaměřené na environmentální tematiku, nechyběla pohádka z baskické mytologie o respektu k druhým a k přírodě v divadelním představení Erreka Mari divadla Micro Teatro. V odpoledních hodinách proběhla přednáška Mgr. Kláry Hrdé *Semenaření ve 21. století*. Následovalo slavnostní pokřtění Semínkovny. Ty fungují na principu podobném knihovnám. Lidé si semínka půjčí a po sklizni přebytek semínek odnesou zpět do Semínkovny. Po vyhodnocení soutěže *O nejpilnějšího sběrače pecek* byl promítнут film *Čas lesů* od francouzského režiséra Francois-Xaviera Droueta. V rámci projektu „*Promítej i ty!*“ jsme se stali součástí komunity promítačů a promítaček v České republice.

Informační a prezenční služby

Chod oddělení, které je založeno především na prezenčních službách, na poskytování komplexních odborných knihovnických služeb čtenářům, návštěvníkům i knihovníkům, patří k těm, jejichž výkony zasáhla epidemie koronaviru nejcitelněji. Zaměstnanci se proto věnovali revizi fondu, aktualizovali kartotéky a článkovou databázi. Pravidelně zodpovídali dotazy na portálu *Ptejte se knihovny* a propagovali volně přístupné databáze. V omezené míře umožňovali přístup k internetu čtenářům i návštěvníkům. Intenzivně se podíleli na lektorování a výběru fondu populárně-naučné a odborné literatury a částečně i poezie, na přípravě a realizaci výstav, přípravě vzdělávacích pořadů a kurzů, kupříkladu jak s technikou z projektu *Mobilní učebna*, tak *Tréninků paměti*. Do Encyklopedie dějin města Brna

www.encyklopedie.brna.cz/ bylo vloženo 186 záznamů. Pro web bylo připraveno Kalendárium na rok 2021. Oddělení zprostředkovává čtenářům přístup do databází **PressReader** (dtb plnotextových světových novin a časopisů) a do databáze **Anopress** (dtb plnotextových českých článků z různých médií, nově též ze sociálních médií).

Při první vlně epidemie se podařilo vyjednat vzdálený přístup do databáze **PressReader** pro registrované čtenáře. Tato služba byla čtenářům zpřístupněna od 1. července a zejména v době pandemie a uzavření knihovny se setkala s kladnou odezvou. Ze statistik využívanosti je patrné, že ve 2. pololetí zájem o vzdálený přístup narostl. V rámci **4 269 přístupů** bylo zobrazeno **13 136 článků**. Na vyhrazených počítačích mají návštěvníci přístup také k placené elektronické databázi s právními informacemi **ASPI**. Její využití, které je téměř vždy spojováno s následným zapůjčením tištěných Sbírek zákonů umístěných v čítárně, bylo omezeno sníženým počtem dnů, kdy byla knihovna veřejnosti otevřena. V čítárně bylo evidováno **7 265 výpůjček periodik** a **32 výpůjček brýlí**. Na IS **6 785 výpůjček knih** a **423 článků**. U obou pultů (informačního i čítárny) bylo **13 055 klientům** ústně zodpovězeno **2 180 informací**.

Zákaznické centrum

Tento úsek byl restrikcemi zasažen nejcitelněji. Čtenáři i návštěvníci zde běžně využívají především přístup k internetu, což po většinu roku nebylo možné. Z celkového počtu **36 040 návštěvníků** Zákaznického centra využilo **internet 7 449 zájemců**, z toho **4 402 neregistrovaných** čtenářů. Omezen byl i **provoz Senior pointu** (kontaktního místa pro občany 55+, kteří mají zájem zřídit si Senior pas nebo získat informace především o volnočasových aktivitách či sociální sféře). Pro ústřední Senior point na Mendlově náměstí je vyhotovován a e-mailem zasílán monitoring dotazů. V Zákaznickém centru bylo poskytnuto **3 216 ústních** a **159 elektronických informací**.

Informační středisko EUROPE DIRECT

Informační středisko Europe Direct, dále jen ED, je jedním z jedenácti českých a téměř pěti set evropských center poskytujících široké veřejnosti informace týkající se Evropské unie, ať už se jedná o možnost studia či práce v jednotlivých členských zemích, cestování, evropskou legislativu, strukturální fondy nebo životní prostředí. Nouzová opatření vlády v souvislosti s nákazou covid-19 omezila jak přímou činnost kontaktního místa, tak možnosti konání akcí pro školy a veřejnost.

Střediskem bylo zodpovězeno **193 odborných dotazů**. Pro školy se podařilo realizovat **14 akcí** pro **516 účastníků** (z toho 252 studentů se zúčastnilo v online prostředí) a pro **veřejnost 31 akcí** pro **5 918 účastníků** (z toho 3.808 lidí v online prostoru). Do virtuálního prostoru byly aktivity přeneseny již v první vlně epidemie. Byly připraveny například soutěže pro děti, ozvláštněné zapojením ozobota z projektu Mobilní učebny II. Mimo vlastních akcí se participovalo také na řadě dalších akcí. Jednou z nich je například každoroční **vědomostní soutěž Eurotime**, na které spolupracují všechna ED v ČR. Soutěž probíhala od 16. 4. do 13. 5. Zvláštní pozornost si zasluhuje **online kampaň ke Dni Evropy** organizovaná napříč středisky ED. Ve druhé polovině roku byla většina aktivit realizována přes platformu ZOOM. Online akce jsou většinou živě přenášeny na Facebooku, kde jsou záznamy stále dostupné. Středisko je aktivní i na sociálních sítích - **Facebook, Instagram, Twitter** a **LinkedIn** a spravuje své webové stránky. V červenci mělo ED Brno službu na celorepublikovém Facebooku a službu na zodpovídání dotazů na celorepublikovém mailu. Spolu s ostatními středisky se ED Brno podílelo na dvou online zájezdech, během kterých byly divákům

nejprve představeny různé země EU a ve druhém cyklu česká města, kde střediska Europe Direct působí.

IN – centrum

Je dislokovaným pracovištěm, které je od roku 2006 umístěno v prostorách Kleinova paláce na náměstí Svobody 15. Zaměřuje se na vzdělávání široké veřejnosti v oblasti informační počítačové gramotnosti. V důsledku pandemie COVID-19 mohly probíhat veškeré vzdělávací aktivity IN-centra pro veřejnost pouze od ledna do 10. března a pak od září do října. Uskutečnilo se **30 kurzů**, které absolvovalo celkem **164 zájemců**. V únoru proběhl **pilotní běh kurzu PC gramotnosti pro pokročilé**. Pilotní kurz byl nabídnut členům Klubu seniorů. Náplní nového kurzu je především práce s internetovým úložištěm a sdílenými dokumenty, seznámení s aplikacemi Google, pokročilá práce s e-mailem a představení dalších služeb, které lze na internetu najít. Náplň kurzu sloužila rovněž jako podklad pro interní školení zaměstnanců. V souvislosti s rozšířením nabídky kurzů pro veřejnost došlo jednak k aktualizaci cen kurzovního (viz <https://www.kjm.cz/kurzy>), jednak k umožnění prodeje původně samostatně neprodejných studijních příruček případným zájemcům za účelem samostudia. Vzhledem k tomu, že účastníky kurzů jsou převážně senioři, oslovili jsme účastníky, kteří nemohli dokončit kurzy v březnu a nabídli jim zopakovat si probranou látku a kurzy dokončit v menších rozdělených skupinách, aby mohla být dodržena všechna hygienická pravidla. Ve druhé vlně byly kurzy zastaveny. Lektori aktualizovali studijní materiály, podíleli se na vzdělávání zaměstnanců knihovny v oblasti IT, vypomáhali při karanténě knih a významně se podíleli na trasování pro Krajskou hygienickou stanici (včetně IT podpory ostatním kolegům).

Knihovna pro děti a mládež

Oddělení tradičně věnuje svou pozornost širokému spektru uživatelů – od těch nejmenších přes školáky a teenagery, až po rodiče i prarodiče. Z profesních důvodů vyhledávají služby oddělení také pedagogové a vysokoškolští studenti.

V rámci dalšího ročníku projektu *Bookstart – S knížkou do života* proběhlo jedno setkání maminek s dětmi do tří let. V únoru se v prostorách naší knihovny konala celorepubliková konference, která knihovníkům umožnila podělit se o své zkušenosti s projektem a zároveň čerpat ze zkušeností přednášejících Zlaty Houškové, PaedDr. Marie Pavlovské, Ph. A logopedky Mgr. Šárky Hortové. Přímo pro rodiče s dětmi mohla během roku proběhnout celkem jen tři osobní setkání. Čtvrtá aktivita se uskutečnila v prosinci jen online formou, kde rodiče získali tipy na knížky pro nejmenší v programu *Vánoce za dveřmi*. Během pandemie byl připraven mnohastránkový

metodický dokument s tipy na knihy a hry pro děti do 3 let, který byl odeslán vedení projektu. Materiál je celostátně využit v dárkových sadách pro děti.

Čtenářský klub navštěvují děti ve věku od 8 do 12 let. Část loňských setkání byla rovněž přenesena do online prostředí. Pandemie omezila i naše návštěvy Fakultní dětské nemocnice Brno, kde navštěvujeme hospitalizované děti, pro které realizujeme vzdělávacími programy. Komplikovaná byla situace s projektem *Šňůrka plná písmenek a Už jsem čtenář – Knižka pro prvňáčka*, do něž bylo pouze zapojeno 220 prvňáčků ze čtyř základních škol. Pasováním prvňáčků, v rámci projektu *Poprvé do školy – Poprvé do knihovny*, stačili projít jen prvňáčci ze dvou základních škol. Pasování dalších dětí překazila druhá vlna epidemie.

Pro handicapované děti a mládež se v rámci projektu **Ruku v Ruce** uskutečnilo **21** programů pro **261** účastníků z **5** škol. Pro stacionář Tereza v prvním pololetí proběhlo jedno setkání

Zima na pólu, další setkání už situace, stejně jako i další plánované programy pro školy, nebylo možné realizovat. Školy objednané programy rušily z důvodu uzavřených škol i knihovny. Zrealizována byla jen asi čtvrtina programů proti předešlému roku. V roce 2020 to bylo **111 akcí** (44 kulturních a 67 vzdělávacích) pro **1 664** návštěvníků. (V roce 2019 to bylo 447 akcí - 159 kulturních a 288 vzdělávacích pro 7.560 účastníků).

Teen

Starším žákům ZŠ a středoškolákům jsou určeny aktivity Teenu. Hned na začátku roku proběhl v knihovně ve spolupráci s KISK MU dvoudenní seminář zaměřený na práci knihovníků s cílovou skupinou mládeže od 13 let „*Mladí v knihovně*“. V únoru se konala, mládeží oblíbená, Noc bez Andersena, nazvaná „*Noc, která se nestala*“. Hrál se při ní *Dračí doupě*, komorní LARPY, deskové hry a zájemci mohli přespat v knihovně. Během roku se konaly pravidelné akce **Manga Anime klubu** (ten byl podle potřeby přesouván do online prostředí) a *Literární dílny s Terezou Matouškovou*. V létě si kolegyně vyzkoušely novinku. Pustily se do doučování anglického jazyka. Tento zprvu neformální kroužek *Let's talk* se začátkem školního roku přizpůsobil poptávce a stalo se z něj cílené doučování s novým názvem *Keep talking*.

Projekt dotovaný z Ministerstva kultury ČR v rámci Knihovny 21. století s názvem *Nebud' netýkavka, objev TEEN!* 2 umožnil financování téměř všech akcí, které TEEN v roce 2020 pořádal. Patří k nim série přednášek *Dotýkáč*, který se věnuje palčivým a neobvyklým tématům. Loni se zaměřil na udržitelnou módu a jak si zajímavě zrecyklovat svoje staré oblečení. Dále se zaměřil na životní prostředí, tajemství storytellingu a Duševní hygienu (nejen) v době koronaviru. Všechny akce musely proběhnout online. Stejně jako festival *Maheniks*. Jeho hlavním tématem byl steampunk a nesl podtitul „Pod parou“.

Plakáty k akci vytvořil, již tradičně, umělec Ryky. O steampunku v komiksu nám přednášel Ondra Král, se steampunkovými šperky nám pomohla Petra Slováková a besedu si připravila spisovatelka Petra Podolová. Malým překvapením byl workshop v režii Domu rytířských ctností v Brně o technice Bartitsu. Chybět nesměly ani soutěže a achievementy, jak jinak než ve steampunkovém duchu.

Teen se letos zapojil i do celostátního festivalu Den poezie akcí *Jehličnaté verše*. Tato akce proběhla v online prostředí, do kterého se nám povedlo převést i pátrací hru, která měla původně probíhat v budově knihovny. Na jehličnatých verších vystoupili Anatol Svahilec a Martin Schweitzer, kteří publiku představili svět slam poezie a předvedli několik svých básní. Autorským čtením nás poctila také autorka knihy *Růžová daň*, Monika Fischerová.

Bookcon se kvůli zkrácenému rozpočtu letos nemohl uskutečnit. Za to se podařilo navázat spolupráci se Sárrou Topinkovou a uspořádat akci k třetímu výročí jejího bookstagramu alias *Dívky mezi stranami*. Návštěvníky čekala i spisovatelka Zuzana Ryšavá nebo překladatelka Petra Kubášková, která pracuje pro nakladatelství FantomPrint. S Terezou Matouškovou, lektorkou tvůrčího psaní, se letos mohli pisálkové setkat i online na události *Tajný život spisovatelů*, kde spolu s Petrou Štarkovou a Petrou Machovou poodhalili, jaké to doopravdy je být spisovatelem. Pracovníci Intenzivně připravovali únikovou šifrovací hru *Stezka mezi řádky*.

Centrum dětského čtenářství

Centrum dětského čtenářství, dále jen CDC, je úsek Knihovny pro děti a mládež, který v knihovně úspěšně funguje již 11 let. Centrum se stalo partnerem vzdělávacích aktivit nejen pro školy, ale také pro knihovníky. Ve své praxi se zaměřuje na přímou i nepřímou podporu dětského čtenářství a na vzdělávací a metodickou činnost. Přes všechna omezení bylo v roce 2020 zrealizováno celkem **83** kulturních a vzdělávacích akcí s **1 191** účastníky. Část programů byla přenesena do virtuálního prostředí. Online začal fungovat čtenářský klub, přednášky pro učitele i pro univerzitu a semináře Centra dětského čtenářství.

Přes léto byly fyzicky realizovány akce pro veřejnost (*Čtení s tetou Bětou* i *Léto plné čar a kouzel*). Školám byla v čase uvolnění nabídnuta možnost využít i našich návštěv přímo u nich, nicméně bohužel vzhledem k přísným hygienickým opatřením byly školy nuceny tuto nabídku odmítnout. Přesto se na začátku nového školního roku některé ze škol přihlásily o programy, které se nakonec uskutečnily přímo v knihovně, přičemž byla dodržena všechna pravidla nařízena vládou (malý počet žáků ve skupině, povinnost nosit roušku....).

V době, kdy byly provozy KJM uzavřeny, bylo připraveno a vydáno speciální číslo časopisu *Impulsy* věnované právě využití online prostředí pro vlastní vzdělávání a kulturní vyžití. Vytvořeny byly různé seznamy doporučené četby a prezentace na přednášky o literatuře pro studenty i pro učitele z praxe. Všechna čísla jsou dohledatelná na webu časopisu <https://impulsy.kjm.cz/>. Jednotlivé příspěvky je možné číst nejen v rámci webových stránek časopisu, ale také si je stahovat ve formě PDF do svých vlastních nosičů. Časopis má přiděleno ISSN a vytvořeno své vlastní logo.

Semináře Centra dětského čtenářství probíhaly online. Mohli se jich tak účastnit i knihovníci ze vzdálenějších koutů republiky. Webinář „*Chceme dětem číst 12 aneb Práce s cizojazyčnou literaturou? Why not! Prečo nie! Dlaczego nie!*“ se uskutečnil v 9. září. Účastnilo se jej **23** osob. Webinář „*Knihovna spojuje aneb Komunitní funkce knihoven*“ se uskutečnil ve dnech 4. a 5. listopadu a zúčastnilo se jej celkově v obou dnech **174** osob.

Hudební knihovna

Vedle zvukového a zvukově-obrazového fondu z různých hudebních oblastí čtenářům nabízíme mluvené slovo a k jeho využití i elektronické čtečky, knihy a periodika o hudbě a hudebniny. V rámci Lekotéky se půjčují také léčivé hudební nástroje a tyflopomůcky. Hudební knihovna umožňuje také pět vzdálených online přístupů k hudební databázi **Naxos Music On-line** obsahující nahrávky především vážné a jazzové hudby. Počet přihlášení je **296**. Počet stažených skladeb činí **593**. Oproti loňskému roku jsme v návštěvnosti

hudební databáze Naxos zaznamenali **38% nárůst** a **5 x větší** nárůst stažených skladeb.

Ve sledovaném období bylo zodpovězeno **530** dotazů z oboru hudby klasické i populární, z toho **416** bylo zodpovězeno e-mailem. Čerpáno bylo hlavně z internetu a z vlastních i z mimoknihovních informačních zdrojů.

Relaxačně poslechová místnost, která nabízí klid k poslechu, studiu i odpočinku, notační program Sibelius, který slouží ke komponování či úpravě skladeb, stejně jako elektronický klavír KORG, místa s přístupem k internetu (pokles o 67%) a další prezenční služby mohly být, kvůli epidemii, využity jen sporadicky. Došlo i k výraznému poklesu výpůjček. V roce 2019 bylo evidováno celkem **31 208** výpůjček a v roce 2020 jen **15 701 výpůjček** (počet se snížil o 50 %).

Kromě výpůjční činnosti oddělení nabízí besedy pro školy i veřejnost a vzdělávací pořady v rámci *Malého divadla hudby* či relaxační pořady expresivních terapií. Vzhledem k situaci spojené s protikoronavirovými opatřeními jsme byli nuceni většinu nasmlouvaných besed pro školy a akcí pro veřejnost zrušit, případně přesunout na rok 2021. Za sledované období se uskutečnilo **33** (v roce 2019 – 151) vzdělávacích besed pro děti a mládež, kterých se zúčastnilo **364** dětí (v předešlém roce 2.284) a **24** pořadů pro veřejnost (před rokem 62), které navštívilo **349** účastníků (v roce 2019 to bylo 1.311 účastníků). Přes omezení nebyla přerušena spolupráce s Filharmonií Brno, která navázala na lekce hudebních workshopů pro rodiče s dětmi ve třech vypsáných kurzech po dvanácti pro děti ve věku 1,5–2 roky, 2–4 roky a předškoláky. Filharmonie Brno pro účastníky kurzů vysílá on-line programy zdarma pro zachování návaznosti lekcí, po uvolnění pravidel budeme jednat o dalším pokračování. (Proběhlo **9** lekcí, v každé po 12 dětech.)

V rámci *Malého divadla hudby* v lednu proběhl koncert *Helfertova orchestrálního sdružení* pod taktovkou dirigentů Stanislava Kummera a Víta Marečka. Úvodní pořad cyklu čtyř přednášek *O varhanách a jejich vývoji* byl úspěšný, ale další pořady už proběhnout nemohly, podobně jako ostatní přednášky. O prázdninách byl pro veřejnost připraven pořad *Muzicírování aneb Fantazie v rytmech* s využitím bohatého instrumentáře.

Ani projekt *Pohyb a klid v expresivních terapiích*, jehož cílem bylo navázat na předchozích šest úspěšných projektů zaměřených na expresivní terapie, jsme nemohli uskutečnit v plánované šíři. Ze získané dotace jsme MK ČR vrátili částku 8500,- Kč určenou na honoráře lektorů, jejichž nasmlouvané pořady se nemohly z výše uvedených důvodů v jarních a podzimních termínech uskutečnit. Cílů z cyklu přednášek a otevřených workshopů *Podzim expresivních terapií* bylo rovněž možné uskutečnit pouze část. Jmenovitě šlo o programy: *Večer s tibetskými miskami* muzikoterapeutky Evy Sádlikové, *Muzikoterapeutická prožitková relaxace* s Lubomírem Holzerem a *Terapie pohybem* s lektorkou Hanou Hledíkovou. Nákupem drobných perkusí a rámových bubnů jsme rozšířili stávající instrumentář o kvalitní nástroje, které byly využity v programech, jimiž jsme se zapojili do Brněnských dnů pro zdraví: *Bubnohrátky* Soni Štoudkové a *Muzikoterapeutické prožitkové relaxace* Lubomíra Holzera. O prázdninách proběhly lekce arteterapie a artefiletiky s Hanou Sakmarovou: *Aktivní imaginace* a *Letní arteterapie*. Proběhly také tři *Terapie pohybem*. V rámci projektu *Pohyb a klid v expresivních terapiích* se tak v roce 2020 uskutečnilo vzhledem k vládním opatřením pouze **9 pořadů**, které navštívilo **110 účastníků**.

Knihovna pro nevidomé a slabozraké

Úsek Hudební knihovny, Knihovna pro nevidomé a slabozraké, umožňuje půjčování zvukových knih nejen nevidomým, ale i osobám s dalšími handicap. Na základě doporučení lékaře či předložení průkazu ZTP je možné vytavit pro ně čtenářský průkaz zdarma. V roce 2020 přibýlo 7 nově zaregistrovaných čtenářů a 118 čtenářů své členství. Celkem je v úseku zaregistrováno **330 čtenářů** (z toho 212 aktivně využívá služeb).

Bylo provedeno **12 721 transakcí** (z toho 11 417 výpůjček a 1 304 prolongací), přičemž se převážně jednalo o výpůjčky či nahrávky zvukových knih. Kromě toho bylo provedeno 25 výpůjček časopisů, 10 výpůjček knih v Braillově písmu, 6 výpůjček CD-romů včetně příloh, 9 výpůjček naučných knih a 9 prolongací těchto dokumentů. Při srovnání s rokem 2019 se dočasné uzavření knihovny projevilo poklesem celkového počtu transakcí o 22% (v roce 2019 bylo provedeno celkem 16 380 transakcí).

Převážnou část fondu zajišťuje mateřská pražská Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana. Knihovní fond byl rozšířen o 432 titulů.

Knihy ve formátu MP3 mohou být klientům nahrány na vlastní médium nebo si je čtenáři mohou půjčit, stejně jako knihy v Braillově písmu či magnetofonové kazety (ty však využívají už pouze starší klienti).

Uzavření knihovny v důsledku nepříznivé epidemiologické situace umožnilo věnovat se činností, na které při běžném provozu zbývá málo času, a sice odpisu vyřazených audio kazet, vytvoření nových tištěných tematických katalogů zvukových knih a revizi fondu. Pokračuje rovněž nahrávání dříve vydaných zvukových knih na externí disk.

1. 2. 2 Síť jednotlivých poboček

Útvar poboček se v roce 2020 skládal z 34 poboček včetně nové pobočky ve Štýřicích na ulici Vojtova 7, z toho 16 poboček disponuje výměnným fondem.

Výpůjční služby

V důsledku uzavření provozů poboček a omezeném provozu po otevření pro veřejnost je zákonitý pokles ve všech ukazatelích. V roce **2020** se na pobočkách zaregistrovalo celkem **25 578 čtenářů**, z toho bylo **9 047** dětí do **15** let. Pobočky navštívilo ve sledovaném období **222 647** návštěvníků, kteří si vypůjčili **685 693** knihovních jednotek. Čtenáři se zpočátku po otevření provozů báli do veřejných prostorů chodit a dokumenty vraceli bezkontaktně přes návratové boxy na vybraných pobočkách (Bohunice, Bystrc, Kohoutovice, Nový Lískovec, Žabovřesky, Černá Pole, Husovice, Maloměřice, Slatina, Královo Pole, Ořešín, Medláňky, Vinohrady, Židenice a Lesná). Pokles vykazují i ukazatelé u uživatelů internetu (1 858), což je dlouhodobější záležitost, těžko ovlivnitelná a v tomto sledovaném období je tento pokles ze zmíněných důvodů ještě vyšší. Na pobočkách bylo pořízeno 3 342 tisků z internetu a uživatelé zde strávili 173 570 minut.

Poprvé do školy, poprvé do knihovny – bylo bezplatně zaregistrováno nebo si obnovilo registraci 199 prvňáčků. V *Týdnu knihoven* bylo bezplatně zaregistrováno 68 nových čtenářů do 18 let.

V tomto období byl u čtenářů zvýšený zájem o e-knihy a CD s mluveným slovem (1618). Byl stálý zájem o půjčování didaktických hraček (1818) a deskových her (598) z projektu Lekotéka, do kterého se zapojuje postupně stále více poboček. Tyto hračky pobočky využívají také u programů pro děti v rámci různých projektů.

Periodik bylo na pobočkách v roce 2020 půjčeno 26 854.

Nově zavedenou bezplatnou službu žádanky ze skladu využili čtenáři na pobočkách ve sledovaném období 816 požadavky.

Ve sledovaném období si čtenáři na pobočkách zarezervovali 9 769 dokumentů a v rámci služby Odlož bylo pro čtenáře odloženo 10 158 dokumentů, především v rámci půjčování dokumentů přes výdejová okénka na konci roku.

Na pobočce v Novém Lískovci byla ve spolupráci s Kulturní komisí ÚMČ Nový Lískovec od listopadu zavedena dobrovolnická služba pro čtenáře od 65 let Donáška knih seniorům. Čtenářům byly rozeslány zprávy o této službě prostřednictvím emailu nebo SMS a byly také rozneseny letáčky s informací do schránek. Čtenáři si telefonicky nebo emailem objednali knihy a v dohodnutém čase jim byly doručeny. Roznášku knih zajišťovala přímo paní starostka Nového Lískovce spolu s členem kulturní komise dané MČ. Služba začala fungovat od listopadu po dobu 3 týdnů, kdy byla knihovna uzavřena a využilo ji 27 čtenářů, kterým bylo přichystáno a doručeno 137 knih. Na pobočkách bylo odepsáno **22 000** dokumentů a opraveno **9 500** knih.

Číselné výkony	2020	2019	Index %
počet čtenářů	25 578	30 283	84,62 %
počet návštěvníků	222 647	349 926	63,62 %
počet výpůjček	685 693	976 718	69,90 %

Informační činnost

Na pobočkách bylo celkem poskytnuto **2 604** informací. K informační činnosti jsou využívány české i zahraniční internetové vyhledávače, online katalog, knihovní fond – encyklopedie, příruční knihovna, regionální literatura, odborné časopisy apod. Kopíí z dokumentů KJM bylo pro návštěvníky vytvořeno za sledované období 454.

Kulturní akce

Výkony	Kulturní akce	Počet návštěvníků	Vzdělávací akce	Počet návštěvníků	Akcí celkem	Celkem návštěvníků
Rok 2020	618	10 966	329	6 760	947	17 726
Rok 2019	1255	26 248	1133	23 965	2388	50 183

Do pořádání akcí se pobočky zapojují velmi aktivně, ale bohužel v roce 2020 byly mnohé akce zrušeny, byly pořádány v on-line formě nebo realizovány s velmi omezeným počtem účastníků, aby se dodržely podmínky vládních nařízení. Nemohly se uskutečnit pravidelné celoknihovní aktivity jako např. Noc s Andersenem, Klíčování, setkání v rámci projektu Bookstart, Pasování prvňáčků, kreativní dílny a mnohé další. Také exkurze do knihovny, čtenářské kluby, výstavy, cestopisné besedy, autogramiády, kluby deskových her a mnohé další aktivity se neuskutečnily vůbec nebo v naprosto omezeném množství účastníků.

Akce

Březen-měsíc čtenářů:

Na pobočkách byly uspořádány programy na různá témata, výtvarné soutěže, výtvarné dílny, pohádková pásma, čtení pro děti, znalostní kvízy a výstavy knih pro děti. Vyhlášení čtenáře roku se konalo na pobočkách Palackého a Selská. Do projektu **BOOKSTART** je zapojeno **17 poboček** (Starý Lískovec, Bohunice, Nový Lískovec, Maloměřice, Kohoutovice, Bystrc, Lesná, Žabovřesky, Řečkovice, Mozolky, Černá Pole, Líšeň, Slatina, Medlánky, Černovice, Královo Pole a Židenice.)

Pobočka Lány uspořádala v Domově důchodců Naděje 4 x čtení.

Do **Mezinárodního dne darování knih** se zapojily pouze pobočky v **Jundrově** a v **Židenicích**.

Na pobočkách probíhají různé projektové aktivity, jejichž smyslem je systematická podpora rozvoje dětského čtenářství a mají pozitivní vliv na zájem dětí o čtení. V projektu **Knížka pro prvňáčka** – Šňůrka plná písmenek pokračuje **13 poboček** – **Bohunice, Komín, Starý Lískovec, Kohoutovice, Jundrov, Mozolky, Černá Pole, Tuřany, Královo Pole, Řečkovice, Soběšice, Židenice a Lesná**. Pobočky spolupracují s prvními i druhými třídami

místních základních škol nebo s vybranými rodiči a dětmi a na konci školního roku žáky odměníme knížkami. V letošním roce předání knížek proběhlo většinou mimo prostory poboček.

Výtvarné dílny pro děti a jejich doprovod uspořádalo **21 poboček** v době, kdy to vládní nařízení v menší formě dovolovalo - Bohunice, Starý Lískovec, Kohoutovice, Bystrc, Slatina, Nový Lískovec, Černá Pole, Líšeň, Maloměřice, Slatina, Řečkovice, Královo Pole, Medlánky, Komín, Jundrov, Černovice, Soběšice, Vinohrady, Chrlice, Židenice a Lesná. Ve výtvarných dílnách byl použit materiál nakoupený z dotačního projektu **Ruku v ruce**.

Pobočka **Židenice** připravuje pro své stálé návštěvníky oblíbený Klub šikulek.

S **klubem seniorů** v dané lokalitě spolupracují pobočky v **Bohunicích, Kohoutovicích, Novém Lískovci, Kníničkách, Bystrci, Králově Poli**.

Pobočky **Líšeň, Královo Pole, Stará osada a Židenice** se účastní udržitelnosti projektu **Ruku v Ruce** a spolupracují se svými tradičními partnery. Při těchto aktivitách se velmi osvědčily hračky a didaktické pomůcky z projektu Lektotéka.

Čtení pro nejmenší probíhalo na pobočkách Bohunice, Nový Lískovec, Starý Lískovec, Kohoutovice, Žebětín, Ořešín, Černovice, Bystrc, Řečkovice, Maloměřice, Líšeň, Královo Pole, Lesná, Vinohrady a Černá pole.

Jižní Morava čte – krajského projektu se zúčastnily pobočky v Bohunicích, Komíně, Černovicích, Maloměřicích, Židenicích, Řečkovicích, Soběšicích a Černých Polích.

Čtenářské kluby pro děti působí na pobočkách Bosonohy, Bohunice, Bystrc, Líšeň, Maloměřice, Královo Pole, Medlánky, Židenice, Chrlice, Starý Lískovec a Černá pole. Na pobočce Královo Pole pracuje také **Čtenářský klub pro dospělé**, na pobočce Řečkovice a Bystrc **Dámský klub** a na pobočce Bohunice pravidelné **Knižní čtvrtky**.

Budování kapacity škol – Co nebylo v učebnicích je celostátní projekt, jehož náplní je spolupráce knihoven a škol ve vzdělávání žáků – za KJM se na projektu podílel Roman Pospíšil z pobočky v Bohunicích.

Všechny pobočky se zapojily do projektu **Klíčování**, které navazuje na Poprvé do školy, poprvé do knihovny a je to slavnostní ukončení spolupráce s 1. třídami ZŠ, se kterými pobočky po celý školní rok spolupracují. Předání klíčů prvňáčkům na některých pobočkách proběhlo na venkovních akcích nebo mimo prostory pobočky a některé pobočky tuto akci přeložily na začátek školního roku.

Se školami **Montessori** spolupracují pobočky v **Bohunicích, Maloměřicích, Komíně a v Židenicích**.

Pořady pro veřejnost:

Na pobočce v **Bohunicích** byla uspořádána výstava *Možnosti ilustrace*, výstava *Orri a Faerské ostrovy*, která byla spojena s vernisáží, výstava *Dáma v modrém*, *Kouzlo korálků*, *Ateliér pro kočku*, *2 generace nejen na Vánoce*, *Pletení z papíru* a výstava k poslednímu

ročníku *Jižní Morava čte*. Proběhlo autorské čtení Vlasty Žáčkové, která četla i v domově důchodců Naděje a autorské čtení a beseda s Petrou Dvořákovou. Pobočka uspořádala v únoru *Měsíc plný křížovek* a besedu Ergonomie denních činností a v září besedu *Neploidnost a reprodukční medicína*. Pobočka také dlouhodobě spolupracuje se Střední školou umění a designu – Obor ilustrace v rámci prezentace studentských a absolventských prací na pobočce.

Na pobočce **Libušina třída** uspořádali cestopisné besedy - Patagonie a Ohňová země s J. Novákem, besedu H. Havlíčkové – *Transibiřská magistrála* a cestovatelskou besedu Marie Lolok Klementové *Bali a Lombok*. Dále zorganizovali vernisáž výstavy *Toulání se krajinou* Ivo Hudečka. V rámci projektu Bookstart připravili hravé dopoledne s hračkami z *Agátina světa*.

Na pobočce **Vondrákova** uspořádali výstavu s akcemi pro děti k výročí brněnského spisovatele *Sekorovo mraveniště*, setkání a propagaci hraček a deskových her z prodejny *Agátin svět*. K výročí narození Boženy Němcové pobočka uspořádala čtení spojený s kvízem, kytarový koncert Ondřeje Pavlíčka pod názvem *Knihovna žije hudbou* a pro děti na konci roku uspořádala *Malou Mikulášskou nadílku*.

Na pobočce **Kurská** byla uspořádána výstava fotografií: Nepál – národní park a na podzim výstava výtvarných prací handicapovaných dětí z Dětského rodinného centra *Medvídek*.

Na pobočce **Oblá** probíhaly výstavy fotografií J. Vondrové, beseda s brněnským ortopedem a zábavný program k výročí J.A. Komenského. Na podzim zde byla výstava *Malí spisovatelé a ilustrátoři*, *Kouzlíme s ubrousky a korálky* a cestovatelská beseda *Libanon – země cedrů a historie*.

Na pobočce **Veslařská** se konala výstava fotografií Severní Dalmácie a pobočka se zapojila do *Mezinárodního dne darování knihy* a výstavy *Ztráty a nálezy* a výtvarnou výstavu *Majáky*.

Na pobočce **Mozolky** se konala přednáška Zuzany Prudilové Židovské nositelky Nobelovy ceny, cestovatelské besedy *Dhorpatam Rukum* a *Nepál bez božstev*. V únoru uspořádala pobočka besedu *Active Brain – každodenní život ve středověku*. V září proběhla přednáška Martiny Bittnerové *Partnerské osudy v 19. století* k výročí Boženy Němcové, Karla Hynka Máchy a Karolíny Světlé.

Na pobočce v **Černých Polích** uspořádali *Čtení v parku před knihovnou* a autorské čtení V. Žáčkové *Pletené pohádky* a zapojila se do *Světového dne poezie*.

Na pobočce **Selská** proběhlo vyhlášení *Čtenáře roku*, beseda pro děti *Pohádky lidové slovesnosti*, v níž zazněla díla od bratří Grimmů, Karla Jaromíra Erbena, Boženy Němcové, autorské čtení M. Vaněrkové Sazinkové a *Mračná země*, beseda s Pavlem Čechem – *Tvorba knihy* a workshop s D. Vydrou – *Tvorba komiksu*.

Pobočka **Jírova** zrealizovala výstavu M. Munclingerové *Krásy výšivky*, výstavu obrazů E. Dítětové a výstavu J. Ungerové *Poezie v kolážích*.

Na pobočce **Jihomoravské náměstí** uspořádala hravé odpoledne pro děti *55 let s Večerníčkem* a soutěž k výročí Boženy Němcové – *Božena Němcová a její Babička*.

Na pobočce v **Králově Poli** byla uspořádána cestopisná beseda Milana Štourače o Peru – 2. část, výstava fotografií K. Novákové *Afrika mýma očima*, proběhlo vyhodnocení *Čtenář roku – učitel, prázdninové hrátky s Lekotékou*, výstavu olejomalb H. Puchýřové *Vysočina v obrazech*.

Na pobočce **Kolaříkova** se už pravidelně schází *Dámský klub*, kde se představují nové a zajímavé knihy z fondu pobočky. Byla zde také instalována výstava obrázků z kurzů kreslení *Ateliéru pro kočku* a výstavu soutěžních prací dětí z projektu *Jižní Morava čte, Kolo štěstí před knihovnou* na začátku školního roku a kytarový recitál Ondřeje Pavlíčka. Pobočka také zprostředkovala pro družiny elektronicky besedu ke 100. letům výročí KJM Liščí klub školních družin – *Co mi liška vyprávěla*. K tomuto projektu navrhly vlastní placku pro zúčastněné děti.

Na pobočce **Vinohrady** přichystali pro děti maňáskové divadlo *Rumpelník* a o prázdninách kreativní dílnu **Prázdninové vyrábění**.

Na pobočce **Stará osada** byla instalována výstava *Ferda Mravenec – práce všeho druhu*, výstava obrazů Milana Obrdlíka *Zdvojení* a na podzim výstavu obrazů *Bud' zdráv umělče*, křest knihy *Dávné proso* – nové vydání básní Jana Skácela, *Den malování mandal*, výstava fotografií z letní činnosti Skauti Modrý delfín, výstava výtvarných prací sdružení ĚLPIS, výstavu ke 150. výročí narození Adolfa Loose, výstava fotografií usmívajících zvířat ke Světovému dni úsměvu.

Na pobočce **Haškova** se konala beseda se starostou MČ Brno-sever M. Malečkem pod názvem *Kde byly na Lesné původně stromy?*, byla uspořádána prezentace hraček a deskových her pod názvem *Agátin svět v knihovně*, v září se zúčastnili Kulturně pohybového odpoledne při TJ Start, zábavné odpoledne *Čtyřlístek v knihovně* a prázdninovou kreativní soutěž *Pátrání s Vrťapkou*.

Na nově otevřené pobočce po rekonstrukci (od 10. 3. 2020) v **Horních Heršpicích** paní knihovnice stihla uskutečnit 2 návštěvy knihovny žáků 1. tříd ze ZŠ Bednářova.

Na pobočce v **Bosonohách** se uskutečnilo setkání v rámci Čtenářského kroužku při ZŠ Bosonohy a návštěva dětí z Přírodního dětského klubu *Človíček*.

Pobočka v **Komíně** uspořádala 3 kulturní a 19 vzdělávacích programů pro žáky MŠ a ZŠ v Komíně a také výstava dětských ilustrací pod názvem *O pastelce bez barvy*.

Pobočka v **Kníničkách** uspořádala pro Klub seniorů přednášku PhDr. J. Hockeové pod názvem *Inkové* a přednášku o životě J.A. Komenského.

Na pobočce v **Žebětíně** proběhlo pravidelné *Deskobraní* a akce pro rodiče s malými dětmi *Pohádková babička čte dětem*.

Pobočka v **Husovicích** uspořádala přednášku *Československé legie – vznik a osudy*. Pobočka spolupracuje s IQ Roma a stává se Komunitním centrem dané lokality, svým zaměřením na práci s mládeží ze sociálně vyloučených lokalit.

Pobočka v **Komárově** vzhledem k dlouhodobé nemoci knihovnice od ledna 2020 uspořádala pouze 2 vzdělávací akce pro ZŠ v Komárově.

V **Chrlících** se podařilo uspořádat autorské čtení z knihy *Jošt* se spisovatelem Zdeňkem Grmolcem.

Pobočka v **Jehnicích** uspořádala pro děti z MŠ Jehnice 2 vzdělávací akce a pro ZŠ v Jehnicích Klíčování.

Pobočka v **Ořešíně** uspořádala odpolední čtení pro děti – *Včelí medvídci* a pro dospělé *Ochutnávky z novinek*.

Pobočka v **Medlánkách** je zapojena do projektu Bookstart. Na pobočce se setkává pravidelně *Klub čtenářů Medlánečtí knihožrouti*, byla zde zorganizována Slavnostní vernisáž

k výstavě *Knihovna žije*. Dále *Puzzlobraní* – hrací odpoledne pro veřejnost, kreativní dílna Mandaly, výtvarná dílna a soutěž k výročí S. de Exuperyho a na pobočce proběhla Porada vedoucích pracovníků regionálního oddělení JMK. Pobočka spolupracuje s městskou částí při pravidelném Medláneckém jarmarku každou druhou sobotu v měsíci, kdy je pobočka otevřena pro veřejnost. V září zde proběhla výstava k úmrtí Jana Amose Komenského *Pohádka o Janu Amosi Komenském*. Pobočka v Medlánkách byla nominována na Komunitní knihovnu JMK, kdy ještě nebyl vyhlášen vítěz.

Shodou okolností byla p. Šárka Ondrušková nominována p. starostou z Jinačovic, kde ve svém volném čase vede mjkbhksdjbalou knihovnu, na knihovnickou osobnost JMK.

Pobočka v **Černovicích** je zapojena do projektu Bookstart, v rámci kterého na pobočce proběhlo několik Pohádkových čtení pro děti a rodiče, výtvarná dílna a autorská beseda s Filipem Nikodémem – *Bastian/syn hvězd*, setkání se spisovatelkou L. Hlavinkovou a slavnostní vyhodnocení soutěže *Jižní Morava čte*.

Knihovna v **Soběšicích** připravila pro žáky 1. tříd Klíčování a *pro veřejnost výstavu Malujeme pohádku*. Proběhla na pobočce úvodní beseda se žáky 1. tříd ZŠ Soběšice v rámci projektu *Knížka pro prvňáčka*. V prosinci v komorním stylu proběhlo vyhlášení vítězů soutěže *Jižní Morava čte* venku pod vánočním stromem.

V rámci svých vzdělávacích aktivit využívají na pobočce v **Bystrci** interaktivní stůl, interaktivní tabuli a interaktivní koberec.

Na pobočce v **Bohunicích** využívají interaktivní stůl pro svoje četné vzdělávací projekty a je čtenáři velmi využíván i během běžného provozu pobočky.

V rámci **projektu VISK 3** byly pro potřeby poboček nakoupeny 3 notebooky, přenosný dataprojektor a přenosné promítací plátno. Tato technika má sloužit ke zkvalitnění vzdělávacích a kulturních pořadů na pobočkách, kdy si podle potřeby tuto techniku mohou pobočky zapůjčit. Projekt přispěl ke zlepšení technické vybavenosti poboček. Notebooky byly v roce 2020 v rámci homeoffice zapůjčeny na vybrané pobočky v rámci přípravy on-line pořadů v době uzavření provozů.

Online akce

Oline akce organizovaly i pobočky.

V **Černovicích** se 22. 9. 2020 se v rámci JMČ konalo setkání s L. Hlavinkovou přes aplikaci MS Teams se připojilo celkem 28 účastníků

V **Medlánkách** proběhl 7 x Čtenářský kroužek pro děti *Medláneckých knihožroutů*.

Děti používají stejný odkaz na platformě Google meet, tudíž ví, že kroužek je vždy ve čtvrtek v 18:00, automaticky se připojují. Určeno pouze pro děti ze čtenářského kroužku, nikoliv pro ostatní veřejnost. – 48 účastníků.

Mezi vzdělávací online akce patří:

Jak na referát pro 9. třídy, která se uskutečnila přes Google meet dvakrát formou besedu v **Medlánkách**. Celkem se účastnilo 42 lidí.

V Židenicích proběhla online beseda pro 8.A a 8.B ZŠ Kuldova na téma Kočkovité šelmy, které se účastnilo 50. dětí. Účast pro děti byla povinná, protože program byl zahrnut do vyučování hodiny přírodopisu.

Kulturní akce sdílené na sociálních sítích:

Černovice:

- 8. 4. 2020 – Čtení proti nudě – Facebook – 18 shlédnutí – 8 sdílení

Medlánky:

- 8. 4. Ester Stará: „A pak se to stalo!“
- 21. 4. Tove Jansson: „Mumínek a narozeniny“
- 21. 4. Tove Jansson: „Mumínek a sníh“
- 21. 4. Tove Jansson: „Mumínek a noční dobrodružství“
- 22. 4. Sibylle von Flüe: „Pingu roznáší poštu“
- 22. 4. Sibylle von Flüe: „Pingu pomáhá vysedět vejce“
- 22. 4. Sibylle von Flüe: „Pingu přichází na svět“

Všechna tato videa (celkem 7) byla uložena na Facebookové stránce *Čtením proti nudě*.

Bohunice:

- Čtením proti nudě – Zvoním, zvoním na zvoneček – Facebook Čtením proti nudě – Veselé pohádky a říkadla – Facebook
- Neplodnost a reprodukční medicína – video na youtube knihovny – 64 zhlédnutí

Židenice:

- 26.11. Vyrábění pro děti – Vyrábíme sněžitko
- 5.12. Čtení dětem z knihy Dědečku vyprávěj o etiketě
- 5.12. Mikulášské čtení z knihy Už sněží, už chumelí
- 5.12. Mikulášské čtení z knihy Pohádkový zvoneček
- 19.12 Vánoční čtení, co víme o narození Ježíška z knihy České vánoce Josefa Lady
- 19.12 Vánoční čtení z knížky Medvědí vánoce

Všechny tyto židenické programy byly nahrány na Instagram.

Knihovní fond

Byl průběžně doplňován o nové knihy prostřednictvím nákupní komise a doplňován v pravidelných rozvozech. Většinu roku 2020 nákupní komise pracovala v omezeném provozu v rámci vládních nařízení v boji s covid-19.

V roce 2020 se uskutečnilo celkem **11** rozvozů na pobočky s výměnným fondem, při nichž bylo rozvezeno celkem **198** souborů s **6345** svazky. Vrátilo se celkem **212** souborů, které obsahovaly **6920** svazků, což je o cca 700 svazků více než v roce 2019. Můžeme hovořit o tom, že se zrychlila cirkulace výměnného fondu, kterou přivítali nejen knihovníci, ale i samotní čtenáři.

Z regionálních peněz bylo do výměnného fondu nakoupeno celkem **1 618** knih.

Na pobočky bylo v roce uskutečněno **22** rozvozů nových knih, které obohatily knihovní fond poboček.

Na pobočkách bylo v roce 2020 odepsáno **35 149** dokumentů. Jde o obsahově zastaralé nebo zůžitě knihy, a také o multiplikáty méně půjčovaných titulů.

I v roce 2020 přispěly k nákupu knihovních fondů brněnské městské části nemalými částkami. Konkrétně jde o finanční příspěvky z těchto městských částí a tyto částky:

Bohunice	8 000,-	32 svazků	
Starý Lískovec	15 000,-	76 svazků	
Nový Lískovec	20 000,-	81 svazků	
Kohoutovice	30 000,-	114 svazků	
Bystrc	60 000,-	250 svazků	
Jundrov	12 700,-	54 svazků	
Žabovřesky	30 000,-	93 svazků	
Černá Pole	8 000,-	29 svazků	
Maloměřice	30 000,-	116 svazků	
Líšeň	30 000,-	126 svazků	
Tuřany	20 000,-	66 svazků	
Královo Pole	40 000,-	180 svazků	
Vinohrady	30 000,-	113 svazků	
Lesná	8 000,-	32 svazků	
Horní Heršpice	7 000,-	32 svazků	
Dolní Heršpice	6 000,-	23 svazků	
Komín	10 000,-	41 svazků	
Žebětín časopisů	8 000,-	43 svazků	+ 7 000,- na nákup
Husovice	2 000,-	6 svazků	
Komárov	7 000,-	26 svazků	
Chrlice	12 000,-	57 svazků	
Ořešín časopisů	9 400,-	42 svazků	+ 600,- na nákup
Ivanovice	5 000,-	22 svazků	
Medlánky	10 000,-	48 svazků	
Černovice	15 000,-	74 svazků	
Soběšice	2 000,-	10 svazků	

Celkem bylo za tyto finanční příspěvky nakoupeno **1 754** knih.

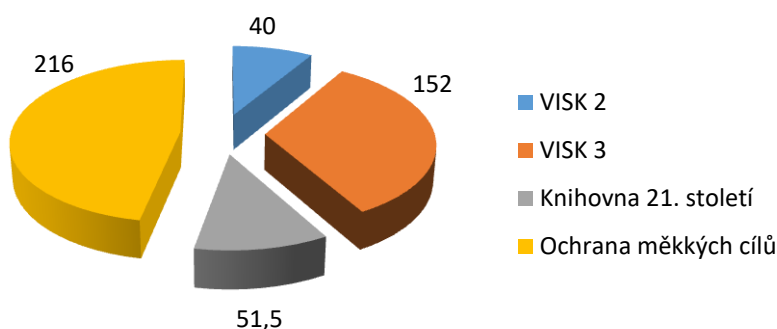
Pobočka Komín dostala ještě sponzorský dar 30 000,- na nákup fondu od soukromého dárce. Za tyto peníze bylo nakoupeno 137 knih do stálého fondu pobočky.

Všechny tyto finanční příspěvky od MČ umožní velmi zásadním způsobem doplnit knižní fond o novinky a žádané tituly. Knihy nakoupené z příspěvků MČ jsou označeny na hřbetě příslušným znakem a touto formou chceme podat uživatelům knihovny zřetelnou informaci o podpoře činnosti knihovny ze strany vedení městské části a přispět tak k její propagaci.

1. 3. Projektová činnost

V roce 2020 jsme pro naše projekty využili, stejně jako v uplynulých letech, finanční podporu z dotačních titulů z Ministerstva kultury, Krajského úřadu Jihomoravského kraje a zdrojů z Evropské unie. KJM ve svých projektech reagovala na vyhlášené výzvy kopírující aktuální a mimořádná témata, stejně jako na dlouhodobé priority. Novinkou v roce 2020 bylo využití prostředků Ministerstva kultury na ochranu měkkých cílů.

Financování projektů z dotačních programů MK ČR (tis. Kč)

Do realizace projektových aktivit významnou měrou zasáhla opatření omezující provoz v kultuře v důsledku řešení pandemické situace šíření onemocnění covid-19. Právě kvůli vládním nařízením, kdy docházelo v průběhu roku 2020 k opakovanému uzavírání provozů, zásadnímu omezování počtu účastníků na veřejných akcích nebo pohybu v prostorách knihovny a s tím souvisejícímu omezování služeb i rušení některých programů pro veřejnost. Ačkoli byla situace v důsledku šíření nemoci covid-19 pro veřejné aktivity kulturních institucí nepříznivá, zaznamenali jsme jeden významný nezamýšlený pozitivní dopad, který souvisel s nutností udržet kontakt s našimi čtenáři a příznivci navzdory zamezení jejich osobní přítomnosti v knihovně a na akcích. K udržení kontaktu s našimi čtenáři jsme hledali cesty prostřednictvím komunikace na sociálních sítích a hledáním vhodných nástrojů pro pořádání akcí v online prostoru. Považujeme za úspěch, že jsme v tak krátkém čase vhodné metody a nástroje našli, obstarali si potřebné licence a softwarové i hardwarové vybavení a naučili se vše kreativně a pohotově využívat v přípravě akcí pro veřejnost, vzdělávání a také interní komunikaci. Díky tomu vstupujeme do nového roku připraveni působit a nadále rozvíjet své aktivity i v online prostředí a tato dovednost nám do budoucna zajistí větší flexibilitu v komunikaci s našimi čtenáři a příznivci, rozšíření naší nabídky pro nové, dosud neoslovené, cílové skupiny a bude pro nás přínosem i mimo extrémní podmínky pandemie.

Programy VISK Ministerstva kultury

V rámci dotačních programů Ministerstva kultury v oblasti podpory knihoven jsme využili programu VISK 2 Mimoškolní vzdělávání knihovníků k financování projektu „Rekvalifikační kurz Knihovník v knihovně pro děti“, kde jsme získali 40 000,- Kč z celkového rozpočtu 58 000,- Kč. Cílem tohoto vzdělávacího projektu byla realizace kurzu navazujícího na úspěšný pilotní projekt z roku 2017 (Model vzdělávacího programu a tvorba výukových materiálů pro pozici knihovník v knihovně pro děti, program VISK1). Akreditovaný rekvalifikační kurz nabídl aktualizované studijní texty uspořádané dle kompetencí hodnotícího standardu NSK. Organizován byl do 12 lekcí dle jednotlivých kompetencí a nulté lekce s představením studijních materiálů a doporučené literatury.

Do realizace výuky zasáhla opatření související s nálezou covid-19. Z těchto důvodů jsme výuku i praktickou část převedli zcela do online prostředí. Materiály k přednáškám byly připraveny v e-learningovém prostředí LMS Moodle KJM. Přednášky probíhaly z počátku na platformě Jitsi meet a Google meet a posléze většina na platformě MS Teams. Tento způsob online setkávání umožnil plnit připravený rozsah a obsah původních prezenčních přednášek. Pro zvýraznění aktivního přístupu uchazečů kurzu byly zvoleny různé online pomůcky na podporu aktivity, například online nástěnka Padlet (sdílená reakce/řešení na aktuální dotaz, úkol), práce se sdíleným souborem (Google docs), doplňující úkoly k vypracování, procvičování předem zaslanych úkolů prostřednictvím sdílené plochy apod.

Praktická výuka také probíhala online formou s rozborem úkolů, diskuzí, s videoukázkami práce s dětskou skupinou a následným rozborem situací. Kurz zahájilo 11 uchazečů a zdárně jej absolvovalo 9 uchazečů (2 uchazeči v průběhu konání z kurzu vystoupili). Úspěšní absolventi získali potvrzení o účasti v rekvalifikačním vzdělávacím programu. Následné kvalifikační zkoušky NSK jsou plánovány na únor 2021.

Jiným specializovaným programem Ministerstva kultury, který jsme využili, byl **VISK 8A Informační zdroje**, kde jsme využili možnosti připojit se do Konsorcia za účelem využívání předplatného mediální databáze **Anopress**.

Program **VISK 3 Informační centra veřejných knihoven** jsme využili k financování dvou projektů: „**Mobilní učebna II**“ s celkovým rozpočtem 62 000,- Kč a příspěvkem MK ČR 43 000,- Kč, který navazoval na v uplynulém roce realizovaný projekt s obdobným cílem – doplnit vybavení KJM o moderní technologie využívané při vzdělávacích akcích. V roce 2020 byly z projektu „Mobilní učebna II“ nakoupeny programovatelné hračky – ozoboti, mikroboti, roboti Albi a 3D tiskárna Průša včetně filamentů. I v tomto projektu jsme z důvodů přetrvávajících omezení souvisejících s šířením onemocnění Covid-19 přikročili k využití technologie pro akce v online prostředí. O využití programovatelných hraček ve výukových programech pro školy i veřejnost byli nejprve online formou proškoleni zaměstnanci KJM. Prvním obecnějším kurzem prošlo 76 osob, navazující workshop orientovaný na práci s ozoboty absolvovalo 40 knihovnic a knihovníků. Abychom zakoupené vybavení předvedli veřejnosti, využil úsek IS Europe Direct ozoboty k tvorbě vědomostního kvízu při příležitosti Noci vědců, jejíž letošní téma znělo "Člověk a robot". Ve spolupráci se ZŠ Vedlejší v Brně-Bohunicích se pak na začátku prosince podařilo zrealizovat v rámci informatiky šestých ročníků tři on-line výukové hodiny blokového programování s využitím ozobotů. 3D tiskárnu se nám podařilo využít ke společensky prospěšnému účelu – darem více než 200 spon na roušky tisknutých na naší 3D tiskárně jsme podpořili zdravotnický personál FN Brno v boji s onemocněním COVID-19.

Druhým projektem financovaným z VISK 3 byla „**Modernizace a zkvalitnění služeb KJM jako komunitního centra celoživotního vzdělávání**“ s celkovým rozpočtem 192 563,- Kč, z toho dotace MK činila 109 000,- Kč. Cílem tohoto projektu byl nákup technologií na vybrané pobočky KJM (notebooky, dataprojektor a plátno) a interaktivní tabule pro novou pobočku Vojtova.

Program Ministerstva kultury Knihovna 21. století

Posledním dotačním programem Ministerstva kultury využitým v roce 2020, který je určen speciálně pro knihovny, je **Knihovna 21. století**. Jedná se o program, který pravidelně podporuje zejména nové služby pro uživatele knihoven a umožňuje knihovnám realizovat projekty nad rámec běžné činnosti. Ministerstvo kultury v rámci něj přispívá až do výše 50 % celkových nákladů projektu. V roce 2020 jsme prostředků z něj využili ve 3 projektech. Nositelem prvního

z nich je Hudební knihovna KJM. Projekt „**Pohyb a klid v expresivních terapiích**“ navázal na úspěšný cyklus programů pro veřejnost, které se staly v uplynulých letech pevnou součástí nabídky doplňkových služeb knihovny. Cílem projektu bylo realizovat cyklus *Podzim expresivních terapií* (přednášky a workshopy pro veřejnost) a rozvíjet a rozšiřovat stávající nabídku prožitkových programů využívajících metody aktivní muzikoterapie, arteterapie a tanečně-pohybové terapie. Realizace projektu však byla významně poznamenána omezeními souvisejícími s opatřeními prevence šíření covid-19.

Z důvodů nemožnosti konat prezenční akce pro veřejnost a uzavření provozů knihoven po většinu roku 2020 jsme museli přistoupit ke zrušení části programů. Omezení se dotkla především cyklu *Podzim expresivních terapií*, kde jsme museli od realizace několika programů ustoupit. Nebyly realizovány ani prožitkové dílny *Země zní* a *Tanec barev*. Ze získané dotace jsme předepsaným způsobem vrátili částku 8500,- Kč určenou na honoráře lektorů, jejichž nasmlouvané pořady se nemohly z výše uvedených důvodů v jarních a podzimních termínech uskutečnit. Navzdory omezením souvisejícím s covid-19 se nám však v rámci projektu „*Pohyb a klid v expresivních terapiích*“ v roce 2020 podařilo zrealizovat 9 pořadů pro veřejnost, které navštívilo 110 účastníků. Celkově bylo na realizaci projektových aktivit využito 34 302,-Kč, přičemž konečná výše příspěvku Ministerstva kultury činila 16 500,- Kč.

Mahenův památník realizoval projekt „**Toulky s Jiřím Mahenem**“. Zde byl příspěvek donorem z původně žádaných 25 000,- Kč snížen na 15 000,- Kč. Pracovali jsme tedy s celkovým rozpočtem 30 000,- Kč. Cílem projektu „*Toulky s Jiřím Mahenem*“ byla podpora zájmů komunity spjaté s Mahenovým památníkem. Uspořádali jsme také několik tvořivých dílen a část programů se, také kvůli omezení provozů v souvislosti s covid-19 konalo v online prostředí.

Posledním projektem financovaným z programu Knihovna 21. století bylo pokračování programů pro mladé, letos v rámci projektu „**Nebud' netýkavka, objev TEEN! 2**“. I letos jsme realizovali akci s herními prvky a s přespáním v knihovně, která je známá jako akce

Noc bez Andersena. Letošní název této aktivity pro mladé nesl název „Noc, která se nestala“.

Na podzim jsme uvedli další ročník festivalu Maheniks věnovaný tématu steampunku, který se v souvislosti s covidovými omezeními odehrál v podzimním termínu celý v online prostředí, za využití platformy Zoom a sociálních sítí, proběhly online diskusní skupiny *Dotykáč*, navázáno bylo na aktivity **Manga anime klubu**, podporována byla komunita hráčů deskových her, zejména v rámci letních *Herních úterků*, které bylo možné po omezenou dobu konat „naživo“. Vzhledem k přetrvávající situaci nepřející osobnímu setkávání s našimi čtenáři, se i další podzimní aktivity přesunuly do online prostředí. Mezi nimi proběhla například online setkání se současnými literáty, která jsme nazvali Tajný život spisovatelů. Celý projekt hodnotíme jako velice přínosný, pomohl nám udržet stávající komunitu mladých čtenářů a příznivců ve věkové kategorii od 13 let.

Nutnost hledat možnosti distančních forem realizace aktivit z důvodů omezení souvisejících s prevencí šíření covid-19 měla také jeden pozitivní nezamýšlený dopad. Díky přenosu akcí do online prostředí se nám dařilo oslovit i nové zájemce a účastníky, kteří by jinak do knihovny běžně nezavítali. Díky financím z projektu se v rámci TEENU mohlo uskutečnit dohromady 65 akcí s celkovým počtem 585 účastníků, což v době, kdy byla knihovna dlouhou dobu uzavřená, považujeme za velký úspěch. Zároveň jsme z projektu mohli pořídit množství propagačních materiálů a předmětů (propisky, batohy, joja, láhve, termosky), které budou podporovat povědomí o našem prostoru TEEN, který je určen mládeži od 13 let. Celkově projekt pracoval s rozpočtem přes 40 000,- Kč, z toho příspěvek ministerstva kultury činil 20 000,- Kč.

Dotiční program pro ochranu měkkých cílů v oblasti kultury

Specifickým zdrojem financování projektů na eliminaci bezpečnostních hrozeb v kulturních institucích je **Dotiční program pro ochranu měkkých cílů v oblasti kultury**. V roce 2020 tento program nově rozšířil portfolio zdrojů financování projektových aktivit KJM. U těchto projektů, v případě že je žádost schválena, Ministerstvo kultury hradí až 100 % nákladů. V roce 2020 jsme získali finance na projekty ve 4 prioritních oblastech programu. „**Nákup neinvestičních hmotných bezpečnostních prostředků pro zajištění Knihovny Jiřího Mahena**“ (dotace 91 800,- Kč), „**Zvýšení úrovně bezpečnosti Knihovny Jiřího Mahena v Brně prostřednictvím navýšení fyzické ostrahy**“ (dotace 3 840,- Kč, celkový rozpočet 9 600,- Kč), „**Vytvoření a realizace periodického vzdělávání a výcvikového programu pro Knihovnu Jiřího Mahena**“ (dotace 56 000,- Kč) a „**Zpracování analýzy rizik a zabezpečení Knihovny Jiřího Mahena v Brně**“ (dotace 250 000,- Kč).

Do realizace těchto projektů však závažně zasáhlo šíření onemocnění covid-19 a s ním související omezení provozu v kultuře. Proto byl realizován pouze projekt „Zpracování analýzy rizik...“. Díky příspěvku MK ČR jsme v roce 2020 nechali vypracovat prvotní „Analýzu zabezpečení Knihovny Jiřího Mahena v Brně“. Dokument obsahuje také analýzu rizik a nastavení bezpečnostní politiky na vybraných pracovištích – ústřední knihovně na Koblížné ulici, Mahenova památníku a pobočky v městských částech Maloměřice a Bystrc. Na základě doporučení vzešlých z této analýzy hodláme pokračovat v postupné modernizaci a zvyšování úrovně zabezpečení provozů KJM, také prostřednictvím tohoto specializovaného dotičního programu MK ČR. Ve veřejné soutěži zvítězil zhotovitel s nabídkou zpracování analýzy v hodnotě 216 200,- Kč a došlo k její realizaci. Zbylých 33 800,- Kč bylo vráceno předepsaným způsobem donorovi.

K čerpání prostředků z dotace na zvýšení fyzické ostrahy v roce 2020 nedošlo, neboť by její posílení v době zavřených provozů knihovny nebylo účelné. Z důvodů omezení souvisejících s prevencí šíření nákazy covid-19 byla posunuta na podzim roku 2020 realizace

bezpečnostního vzdělávání a nákup neinvestičních bezpečnostních prostředků. V říjnu 2020 však Ministerstvo kultury prostřednictvím dopisu doporučilo podpořeným organizacím v realizaci nepokračovat a nespotřebované prostředky z důvodů úspor ve státním rozpočtu donorovi vrátit. Učinili jsme tak se zapojením zřizovatele a Krajského úřadu Jihomoravského kraje prostřednictvím vratky a zmíněné tři projekty nebyly v roce 2020 realizovány. Celkově jsme tak z Dotačního programu pro ochranu měkkých cílů v oblasti kultury čerpali 216 200,- Kč. Vráceno bylo 185 440,- Kč původně získaných na projekty, které z důvodů omezení v kultuře souvisejících s nálezou covid-19 nebylo možné realizovat. Zvyšování bezpečnosti provozů Mahenovy knihovny však zůstává i nadále mezi našimi prioritami. Proto se ucházíme o dotace z programu na ochranu měkkých cílů v kultuře i v roce 2021, a to na aktualizovanou podobu projektů přípravy a realizace periodického bezpečnostního vzdělávání v knihovně a nákup neinvestičních bezpečnostních prostředků pro naše provozy.

Další projektová činnost

Moderní a efektivně řízená přátelská knihovna

Rozsáhlým víceletým projektem financovaným z Integrovaného regionálního operačního programu s podporou téměř 9 miliónů (8.837.882,- Kč) je „Moderní a efektivně řízená přátelská knihovna“. Jeho cílem bylo rozvinout prostředí pro elektronické zpracování dokumentů a sdílení dat napříč organizacemi – mezi úseky Knihovny Jiřího Mahena, jejími pobočkami i zřizovatelem, dalšími knihovnami a organizacemi. Dále měl projekt zajistit bezpečné sdílení dokumentů, zvýšit možnost manažerské kontroly hospodaření a zefektivnit elektronické služby klientům. K tomuto účelu byla financována a zavedena v knihovně řada softwarových inovací. Projekt již přešel do fáze pětileté udržitelnosti. Vedle administrace s tím souvisejících procesů byla v roce 2020 hlavním výstupem zpráva po prvním roce udržitelnosti odevzdávaná donorovi v srpnu.

Europe Direct

Knihovna Jiřího Mahena je součástí hostitelských struktur pro informační střediska Europe Direct. Informační středisko pro Brno je zřízeno v prostorách ústřední knihovny na ulici Koblížná. V roce 2020 pokračovalo v poskytování informačních služeb souvisejících s aktuálním děním v EU, pořádáním vzdělávacích akcí a besed pro veřejnost. V průběhu roku 2020 jsme v rámci střediska organizovali také online akce pro školy i veřejnost.

Podali Žádost o prodloužení akčního plánu na rok 2020 do dubna 2021. a Žádost o udělení grantu na provozování informačního střediska Europe direct na období 2021-2025.

Lekotéka

Pokračoval i projekt Lekotéka, respektive budování sbírky her a výukových pomůcek pro děti se specifickými potřebami, které jsou k dispozici vzdělávacím institucím i potřebným jednotlivcům. Navzdory tomu, že je projekt už po skončení doby udržitelnosti, podařilo se nám díky podpoře zřizovatele nakoupit do fondu Lekotéky nové výukové předměty a hry.

Vzdělávání v kolaborativní imerzivní virtuální realitě

Dlouhodobě spolupracujeme s Katedrou informačních studií a knihovnictví FF MU Brno. V roce 2020 mimo jiné také jako externí aplikační garant v projektu „Vzdělávání v kolaborativní imerzivní virtuální realitě“ financovaném TA ČR v rámci programu ÉTA.

Ghettofest 2020

V letošním roce jsme se podíleli na programu pouličního festivalu v brněnském „Bronxu“ Ghettofest 2020. Ten se konal v červnu na samém prahu léta. Naši aktivitu jsme nazvali „Chillout s knihovnou“. Pro kolemjdoucí byl v designové policičce provedené v atraktivní červené barvě připraven výběr ze zajímavých titulů z našeho fondu, u kterých se mohli zastavit a v naší odpočinkové zóně ve stínu vzrostlých stromů se na chvíli začíst. Dětem jsme navíc nabídli zábavné a tvořivé aktivity podporující zájem o knihy a čtenářství. Náš [snímek z Festivalu Ghettofest](#) se dostal do letošního výběru **"Best Practices from World Libraries"**. American Library Association jej spolu s celým projektem ocenila v rámci výzvy Role knihoven při podpoře sociální spravedlnosti a začleňování.

Festival vědy

O tom, že „Věda v Brně není nuda!“ chtěl přesvědčit další ročník Festival vědy, konaný v areálu Dopravního hřiště Riviéra Brno. Festival populárním způsobem představoval (nejen) přírodovědné a technické obory, aby návštěvníky přesvědčil, že věda má opravdu rozmanité podoby a možnosti. Knihovna v něm zvala „Vzhůru ke hvězdám“. Hvězdy totiž nezáří jen na nebi, ale procházejí se i mezi námi nebo se s nimi můžeme setkat ve filmech a knihách. Společně jsme se, za pomoci her, úkolů a hádanek, podívali do světa trochu jiných hvězd.

Noc vědců 2020

Ve spolupráci s Technickým muzeem v Brně jsme přispěli do projektu Noci vědců 2020 tvorbou vědomostního kvízu, o který se postarali pracovníci střediska EuropeDirect a naši programovatelní ozoboti (projekt Mobilní učebna II). Téma letošní muzejní noci neslo název „Člověk a robot“ a proto zde naši robotičtí pomocníci našli zajímavé uplatnění.

Tréninková pracovní místa pro osoby znevýhodněné na pracovním trhu

Také v roce 2020 jsme ve spolupráci s Magistrátem města Brna poskytli tréninková pracovní místa pro osoby znevýhodněné na pracovním trhu. Díky této spolupráci jsme získali spolehlivou posilu ostrahy v ústřední knihovně a pracovníci pro úklid.

Literární lavičky

Knihovna Jiřího Mahena se také v průběhu roku 2020 nadále starala o provoz literárních laviček umístěných ve vybraných lokalitách městských částí. Kolemjdoucí tak mají pravidelný přísun knih vyřazených z knihovního fondu, lavičky ale můžou využít také ke sdílení knih vlastních. Jedná se tak o příjemné oživení veřejného prostoru. Lidé se můžou u literární lavičky zastavit, přinést vlastní knihu pro své spoluobčany, posadit se zde i začíst.

Lavičky, které můžete v současnosti najít v prostoru našeho města, jsou:

- **Lavička B. Hrabala** (pobočka Židenice, Stará osada)
- **Severka** (pobočka Černá Pole, nám. SNP)
- **Literka** (Starý Lískovec, Kurská)
- **Lesanka** (pobočka Lesná, Haškova)
- **Dominika** (spravuje MČ Brno-střed, nádvoří radnice na ul. Dominikánská)
- **Čekanka** (před pobočkou Maloměřice, Selská, dříve umístěna na Dolním nádraží)

Knihovna pro bezbariérové Brno

Aktivity KJM v oblasti snižování bariér ve veřejných službách začaly již v roce 2019. Následovalo napojení na Poradní sbor Rady města pro bezbariérové Brno (PSPBB), Ve spolupráci s KISK FF MU proběhlo mapování a analýza potřeb dotčených cílových skupin a současně nastavení systému průběžného sběru potřeb a evaluace. V roce 2020 pak byl realizován projekt Knihovna pro bezbariérové Brno, kdy KJM poskytla neutrální prostor pro pravidelné setkávání (poslední úterky v měsíci) členů PSPBB a ve spolupráci s komunitou odborníků na bezbariérovost ve veřejném prostoru bylo uspořádáno 14 setkání na různá témata z rodícího se oboru Disability studies. Cílem projektu bylo vytvoření tzv. učící se komunity, která je schopná mobilizovat vlastní zdroje ke zlepšení života ve městě pro lidi s handicapem (konkrétně v Brně, ale možný je přenos i do jiných měst či institucí). Aktivity PSPBB však zejména na podzim 2020 omezilo dění související s nákazou covid-19. Řešení se však našlo v převedení vzdělávacích aktivit do online prostoru.

V příštím roce hodláme na tyto aktivity navázat, budou-li k tomu vhodné podmínky, nadále udržovat a rozšiřovat kontakty v rámci vzniklé sítě odborníků a zájemců o témata bezbariérovosti ve veřejném prostoru, poskytovat prostor pro diskusi a vyhledávat další možné dotační příležitosti k rozvoji společných aktivit.

Káznice a budoucí Kreativní centrum

Knihovna Jiřího Mahena je od počátku jedním z klíčových stakeholderů pro projekt budoucího Kreativního centra v Brně. Základní ideou pro zapojení KJM do Kreativního centra je záměr knihovny působit jako centrum rozvoje občanských komunit a kreativity a podílet se na tomto rozvoji kooperativními projekty s dalšími kulturními a paměťovými institucemi, neziskovými organizacemi, školami apod. Rok 2020, také v důsledku opatření souvisejících s šířením nemoci covid-19 znamenal mírný útlum aktivit. V budoucím období ale předpokládáme navázání další debaty ohledně podoby centra i konkrétních prostor a funkcí KJM a podle nastalých možností plánujeme realizovat v místě bývalé káznice pořady zaměřené především na literaturu.

Spolupráce se školou FILIPKA

Knihovna Jiřího Mahena rozvinula spolupráci s nově založenou základní školou v Brně v Židenicích na ulici Filipínského (pro niž se vzhledem k jejímu umístění mezi tvůrci i příznivci vžil název Filipka) a od podzimu 2018 ji formou partnerství podporuje. Dělo se tak zejména během přípravných kurzů, kdy KJM poskytla škole podporu formou sdílené prezentace, materiálů na přípravné kurzy (metodický materiál z projektu Ruku v ruce) či poskytnutých prostor například pro setkání s rodiči. Cíle, které knihovna ve spolupráci se školou sleduje, je vychovávat malé děti prostřednictvím čtení a vyprávění příběhů a důrazu na rozvoj čtenářské gramotnosti a kritického myšlení. V roce 2020 jsme tuto spolupráci se školou rozvíjeli především prostřednictvím metodických konzultací a zápůjček her a edukativních pomůcek montessori z naší Lekotěky.

1. 4. Kulturní činnost

Úsek kulturně vzdělávacích služeb zastřešuje a zajišťuje akce nejen pro útvar služeb Ústřední knihovny. Aktivně pomáhá při celoknihovnických akcích a vybraných aktivitách na pobočkách i mimo knihovnu. Zpočátku roku probíhaly akce a výstavy v knihovně dle plánu, nicméně od 10. března 2020 byla ústřední knihovna uzavřena v důsledku vládních opatření proti šíření koronaviru. Všechny akce až do konce června byly zrušeny nebo přesunuty na podzim. Ke konci června se nám však podařilo obnovit některé výstavy. Návštěvnost knihovny je tak oproti minulým letům o hodně nižší, neboť v období, kdy na akcích knihovny zpravidla zaznamenáváme nárůst návštěvnosti (duben, květen), musela být knihovna uzavřena a i poté platila přísná omezení počtu účastníků na akcích.

Podobná situace se opakovala podzim. 8. října se knihovna uzavřela návštěvníkům ze stejného důvodu jako na jaře. Veškeré akce do konce roku tak musely být zrušeny nebo byly přesunuty. Jen v prosinci, kdy se knihovna částečně a na krátko zpřístupnila jako výdejní místo, jsme do našich výstavních prostor umístili jednu výstavu. Tato situace pak jistě ovlivnila i výsledná čísla návštěvnosti akcí za rok 2020.

Celkem se za rok 2020 konalo **30** kulturních akcí pro veřejnost, kterých se zúčastnilo **884** návštěvníků, **12** vzdělávacích akcí pro veřejnost, jichž se zúčastnilo **393** návštěvníků a **6** kulturních a vzdělávacích akcí, jejichž hlavním pořadatelem není knihovna, kterých se zúčastnilo **79** návštěvníků. V tomto období se uskutečnilo celkem **16** výstav, které navštívilo **5 210** lidí.

Přehled nejzajímavějších kulturních a vzdělávacích akcí konaných v roce 2020

30. 1. Írán, Damávand

První přednáška v rámci Festivalu DO HOR! proběhla v zimních měsících v naší knihovně. Vyprávění Michaela Pokorného, cestovatele a předsedy Českého alpského klubu, zavedlo diváky přes vysoké hřebeny a údolní pouště v pohoří Elborz až na vrchol Damávandu, nahlédli do bláznivého provozu íránské metropole Teheránu a byli okouzleni pouštní oázou, solným jezerem a především úžasnou architekturou Kashánu, Isfahánu či Yazdu.

5. 2. a 26. 2. 2020 Čtení pod lampou

Návštěvníci byli v odpoledním čase srdečně pozváni do klidného prostředí oddělení poezie, dramatu a cizojazyčné literatury, aby zde nechali odpočinout svým očím a zaposlouchali se do četby povídek, fejetonů a dalších kratších literárních textů ze starších i novějších knih, jež stále neztrácejí, anebo naopak právě získávají, svůj půvab. Ve spolupráci s kulturním oddělením knihovny návštěvníkům předčítala herečka, hlasatelka, moderátorka a pedagožka Věra Zástěrová-Sasínková.

6. 2. Peru, nejkrásnější treky a památky

Peru se pyšní obrovskou paletou krajin. Naše promítání seznámilo diváky s vícedenními expedicemi v ledovcových velehorách či s jednodenními túrami v kaňonu Colca a v horách kolem Cusca, ale i s vycházkami po dávných památkách, jako je Machu Picchu či Paracas. Přednášku v rámci Festivalu DO HOR! povedl průvodce, cestovatel a pedagog Dalibor Mahel.

27. 2. Vulkány Ekvádoru

Mohutný hřeben And dělí Ekvádor na dvě poloviny, v pečlivých rozestupech tu nad náhorní planiny ční ledovcem pokryté sopky. A. von Humboldt tuto kromobyčejnou krajinu pojmenoval „alejí vulkánů“, dotvářenou drobnými políčky místních indiánů, historickými městy i tropickými mlžnými lesy. Přednášku v rámci Festivalu DO HOR! vedl cestovatel, průvodce a předseda Českého alpského klubu Michael Pokorný.

5. 3. Ladákh a Zanskarské království, jak to chodí v Indii

Ladaku se ne nadarmo říká Malý Tibet, protože celou jeho oblastí dýchá silná tibetská kultura. Navíc tato oblast nabízí prostor pro krásné a odlehlé treky. Návštěvníci se mohli podívat na jeden z nich, navštívili i několik indických měst, nahlédli do indické kultury a dozvěděli se informace o výuce jógy v Indii. Přednášku v rámci Festivalu DO HOR! vedl horský průvodce a cestovatel Michal Jurzykowski.

9. 9. Robin Nasadil – příběh začínajícího autora sci-fi

Robin Nasadil četl ukázky ze svých románů *Co přichází se stíny* a *Simulace ukončena*. Popsal své začátky a první povídky, v čem se nechal ovlivnit Lovecraftem, Bradburym a Orwellem, a jak na své cestě k cyberpunku čerpal také ze sérií *Ghost in the Shell*, *Deus Ex* a *System shock*.

14. 9. O pohybovém aparátu a jak předcházet nejrůznějším nemocem, které s ním souvisí

Přednáška, kterou připravili spolek Mezigenerace společně s Knihovnou Jiřího Mahena, byla pro všechny, kteří mají problémy se zády. Dozvěděli se na ni praktické rady, jak se vyvarovat zbytečnému opotřebením pohybového aparátu, osteoporózy a kloubních problémů. Přednášející MUDr. Tomáš Tomáš, Ph.D.

22. 9. Vocelovej – osudy velitele 311. perutě RAF Josefa Ocelky DFC

Na přednášce a křtu knihy se lidé mohli seznámit s osudy pilota Josefa Ocelky a jeho leteckou činností v předválečném československém letectvu a ve Francii a Spojeném království za 2. světové války. Dozvěděli se i o dobrodružné cestě jeho manželky Marie, která za ním v průběhu války cestovala a příběh jeho bratra Antonína Ocelky, stíhacího pilota 312. perutě RAF. Přednášel Ing. Pavel Vančata.

Týden Kávy – Káva spojuje

Série přednášek na téma kávy v rámci festivalu Káva spojovala 2020. Účastníci se mohli dozvědět více o kávě, jejích variantách a chutích, poznali místa, odkud se k nám dováží. V rámci festivalu se uskutečnily tyto přednášky:

1. 10. Brněnské kavárny – styl, design, architektura // Michal Doležel
1. 10. 10 největších chyb, které se dělají v gastrobyznysu // Jan Rychtařík

2. 10. Není cesta jako cesta: Co doopravdy děláme v zemích původu? // Jaromír Hanzal
2. 10. O udržitelnosti ve světě výběrové kávy // Tereza Prejdová

7. 10. Noc literatury

3. ročník festivalu, na němž se četlo z nejnovějších titulů na zajímavých místech Brna. Letos četli Věra Zástěrová-Sasínková, Lucie Hrochová a Martin Tlapák.

Celoroční pravidelné pořadové cykly

Spisovatelé do knihoven

Jedná se o pokračování třetího ročníku společného projektu Asociace spisovatelů a českých knihoven pod názvem *Spisovatelé do knihoven*. Jeho podstatou jsou autorská čtení 10 literátů v 10 knihovnách po dobu 10 měsíců. V roce 2020 vystoupili:

28. 1. Aleš Palán

Spisovatel a novinář, držitel ocenění Kniha roku Lidových novin za knihu „Raději zešítet v divočině“.

11. 2. Pavel Kolmačka

Básník, překladatel a prozaik.

15. 9. Michal Ajvaz

Básníka, překladatel a spisovatel.

6. 10. Kateřina Rudčenková

Básnířka, prozaička a dramatička.

Ochutnávka (nejen) knižních novinek

16. 1., 13. 2.

Zavedený pořad a čtenářská inspirace, nabízející tradiční čtvrtěční menu, vždy přilákala celou řadu zájemců, pro něž je na výběr dostatečné množství zbrusu nových knih i starších titulů, které stojí za to, aby byly čteny, a které si lidé mohou rovnou vypůjčit.

Toulky asijskou kulturou

5. 2., 4. 3.

I v uplynulém roce jsme se stali hostiteli cyklu tematicky bohatých přednášek pořádaných sdružením Brněnští otaku. Diváci měli možnost si projít známá místa v Japonsku pohledem virtuálního žabáka ze hry Tabikaeru, nebo se seznámit s lesbickou mangou a anime, jejím vývojem a neznámějšími představiteli.

Divadlo hudby a poezie Agadir

13. 2.

Divadelní soubor uvedl představení z pásma *Na strunách naděje*: o osobnosti venezuelského básníka, esejisty, romanopisce, bibliofila a autora světoznámého díla *Obecné dějiny ničení knih*.

Přehled nejzajímavějších výstav konaných v roce 2020

1. 1. – 5. 2. Římané ve fotografiích

Výstava Archeologického ústavu AV ČR představila průběh a výsledky archeologických průzkumů na Jižní Moravě a rekonstrukce nalezených sídlišť z doby římské říše.

1. 1. – 5. 2. „Narození před 100 lety“ – ohlédnutí za výročími narození významných spisovatelů v roce 1919

Představení tvorby spisovatelů, kteří by v minulém roce oslavili 100 let života.

13. 1. – 7. 2. Rok 1989 ve sbírce fotografií Svazu českých fotografů

Výstava na několika panelech představila život v roce 1989 objektivem známějších i méně známých fotografů.

6. 2. – 28. 2. API – vzdálená hora západního Nepálu

O dvou výpravách k nepálskému vrcholu Api vyprávěla výstava, která mimo jiné přibližovala život místních obyvatel, odhodlání, horolezeckých úspěchů i neúspěchů.

10. 2. – 4. 3. Sochy pro Brno – Adolf Loos/Martin Středa

Výsledky dvou veřejných uměleckých soutěží soch brněnských osobností shrnula architektka Adolfa Loose a pátera Martina Středy.

6. 2. – 10. 3. Jubilující čeští a světoví básníci

Formou krátkých medailónů, fotografickou dokumentací a ukázkami děl i básní výstava připomněla výročí narození či úmrtí devíti významných českých a světových básníků.

22. 6. – 31. 7. Michal Sedláček – Nástup do třetí třetiny

Z rodného Brna přes Prahu, New York, Moskvu, Santa Moniku, Los Angeles zase do Brna. To je životní a profesní anabáze architekta Michala Sedláčka, který od roku 2016 vede Kancelář architekta města Brna.

3. 8. – 28. 8. Biotické ohrožení památek zahradního umění – řasy, sinice a invazní rostliny

Zámecké, městské parky a zahrady vnímáme jako harmonické kousky zeleně. Bohužel i tyto areály musí čelit různým hrozbám. To účastníci poznali na příkladech památek zahradního umění, s čím se správci parků musí vyrovnávat a jak jim lze pomoci.

21. 9. – 17. 10. Tváři v tvář

Výstava portrétů a životních příběhů žen, které překonaly rakovinu prsu. Pohlédněte do jejich tváří a zjistěte, jak jim vážná nemoc změnila život. Autorem výstavy je fotograf František Kožíšek.

21. 9. – 18. 12. Fryderyk Chopin

Spolek Polonus připomněl 210. výročí narození významného polského skladatele

1. 5 Regionální a celostátní význam, mezinárodní spolupráce

Standardní působení KJM v této oblasti je dlouhodobé. Samozřejmě konkrétní aktivity v jednotlivých okruzích byly opět redukovány.

Mezi hlavní okruhy působnosti patří:

- rozsáhlý knihovní fond, který je také v rámci meziknihovní výpůjční služby dostupný jiné zprostředkující knihovně <https://katalog.kjm.cz/arl-kjm/cs/index/>
- regionální literatura, mahenálie <https://www.kjm.cz/e-knihy-mahen> , brunensia,
- Mahenův památník <https://www.kjm.cz/provoz/mahenuv-pamatnik>
- Centrum dětského čtenářství, <https://www.kjm.cz/centrum-detskeho-ctenarstvi>
- elektronický časopis Impulsy <https://impulsy.kjm.cz/rubriky>
- databáze vzdělávacích programů pro děti <https://knihovnici.kjm.cz/>
- Knihovna pro bezbariérové Brno
- metodiky <https://www.kjm.cz/metodika>
- vzdělávací programy (IN-centrum pro znevýhodněné skupiny obyvatel) <https://www.kjm.cz/provoz/in-centrum>
- informace o regionálních autorech a tvůrcích
- tvorba národních autorit
- katalogizační záznamy do souborného katalogu ČR
- veřejný internet
- Informační středisko EUROPE DIRECT s krajskou působností <https://www.europedirect.cz/info-centra/detail/1-brno>
- účast na celoměstských a krajských projektech (Muzejní noc, Brno — město uprostřed Evropy, Festival vědy, Noc literatury, Festival poezie, Mezinárodní den seniorů apod.)
- výstavy a prezentace s regionálním, celorepublikovým či mezinárodním přesahem (napr. Účast na Veletrhu knihy pro děti a mládeže Poznani, Dny polské kultury, programy partnerských měst Brna, výstavy ve spolupráci s Urbancentrem Brno...).

- prosazuje a šíří v odborné veřejnosti principy slučitelnosti rodinného a pracovního života včetně prezentace výsledků Auditů rodina & zaměstnání na celostátní úrovni.

KJM se prostřednictvím svých zaměstnanců významně podílí na rozvoji oboru a profesním vzdělávání. Významná je práce v Ústřední knihovnické radě, která nositelkou Koncepce rozvoje knihoven ČR do roku 2027 s výhledem do 2030 a motorem její implementace

- podílí se na tvorbě celostátních strategií a standardů v oblasti veřejných knihovnických a informačních služeb a šíření poznatků prostřednictvím institucionálního nebo individuálního členství v odborných organizacích a orgánech
- Členství a odborná práce zejména v ÚKR, SKIP, SDRUK. IAML, česká sekce IBBY
- ředitelka pracuje v předsednictvu VV SKIP, je místopředsedkyní SKIP, předsedkyní RV SKIP, je místopředsedkyní ÚKR (Ústřední knihovnická rada, poradní orgán ministra kultury ČR), členka předsednictva české sekce IBBY
- vedoucí hudební knihovny KJM je místopředsedkyní české sekce mezinárodní asociace hudebních knihoven IAML
- vzdělávání knihovníků v oblasti hudebních aktivit, dětského čtenářství, práce s handicapovanými uživateli, práce s dětmi a podpora čtenářství, multikulturní aktivity
- KJM je jedinou autorizovanou osobou pro ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání pro profesi Knihovník v knihovně pro děti <https://www.kjm.cz/knihovnicinsk>
- přispívá do programů celostátních a regionálních seminářů, konferencí, mezinárodní spolupráce
- publikuje v odborném i denním tisku
- podílí se na tvorbě celostátních strategií a standardů v oblasti veřejných knihovnických a informačních služeb a šíření poznatků prostřednictvím institucionálního nebo individuálního členství v odborných organizacích a orgánech

1. 5. 1. Mezinárodní spolupráce

Pandemie koronaviru nepřála ani mezinárodní spolupráci. První vlna překazila naši pravidelnou účast na *Veletrhu knih pro děti, mládež a rodiče* v Poznani (6. až 8. 3. 2020) i pečlivě připravený dubnový program **Dnů polské kultury v Brně**. Druhá vlna pandemie neumožnila ani listopadové **Setkání s polskou kulturou**. Z tradičně bohaté spolupráce s partnerským městem Poznaň se podařilo realizovat pouze naši návštěvu Poznaně a participovat na programu **Dnů české kultury v Poznani**. I tento program epidemie ovlivnila a změnila. Zprostředkovali jsme výstavu Svazu českých fotografů – nazvanou *Rok 1989 - sametová revoluce a co jí předcházelo očima fotografů* a odvezli ji do Knihovny Raczyńskich. V Poznani jsme domluvili její následný převoz do Gniezdna. Na poslední chvíli byla zrušena polská verze hry Pavla Kohouta *Válka ve třetím poschodí* v podání herců Asz Teatru, po níž měla následovat debata s naší účastí.

Nemohla být realizována ani česko-polská čtení pro děti. Konala se pouze vernisáž výstavy a přednáška Urszuly Kowalske – Nadolne z Univerzity Adama Mickiewicze, věnována soužití

Čechů a Moraváků v naší republice a především rozdílu v naší mentalitě z pohledu cizinců. Po přednášce následovala beseda, s naší účastí, protože posluchači měli spoustu všetečných otázek. Na závěr večera byla uvedena prezentace Muzejní maringotky. Vystoupení Muzejní maringotky mělo být původně součástí programu Dnů české kultury v Poznani. Prezentace měla úspěch nejen v knihovně, zájem o vystoupení v příštím roce projevila i divadla (Asz Teatr a Scena wspólna) i Centrum kultury v Gniezdnie. Cílem návštěvy Poznaně bylo nejen participovat na říjnovém programu, ale především příprava programů na příští rok, kdy oslavíme 55. výročí spolupráce našich partnerských měst.

Z naší iniciativy byla v knihovně v září připravena výstava představující festival národnostních menšin **Babylonfest**. Výstava prezentovala jednotlivé menšiny i festival samotný. V knihovně proběhla také vernisáž výstavy věnované Fryderiku Chopinovi (v rámci roku Chopina – u příležitosti 210. výročí narození Fryderyka Chopina) a program Křest knihy „Ořechov mýtu zbavený?“ Historickými událostmi a čtením z nové knihy nás provedla paní Ljubov Vonroušková. V programu vystoupili i další zástupci

ruské menšiny v Brně.

Spolupráci s Bratislavou a s městem Lvov na Ukrajině pozastavila pandemie zcela.

2. Public relations, marketing služeb

Jelikož byla většina akcí kvůli pandemii zrušena či odložena, projevilo se to i na publikační činnosti. Přesto jsme při propagaci našich aktivit stále spolupracovali, stejně jako v předchozích letech, s **regionálními redakcemi**, které o nás i během roku 2020 jevily stálý zájem. Kupříkladu ve spolupráci s Českou televizí jsme natočili reportáž o trasování, do jehož programu se KJM v rámci dobrovolnických aktivit zapojila. Velmi významná byla i spolupráce se zpravodaji jednotlivých městských částí, kam knihovna pravidelně přispívala.

Dále také spolupracujeme se společností Pocketmedia, která vydává časopis KAM, kam pravidelně přispíváme a informujeme veřejnost o našich programech.

I v roce 2020 vydávala KJM **informační bulletin**, který byl distribuován nejen na pobočky KJM v rámci města Brna, ale i do partnerských institucí a médií. Vycházel však nepravidelně, protože většina akcí byla kvůli covidu zrušena. Čtenářům byl rovněž zasílán elektronický newsletter.

Další způsoby prezentace umožňuje aktivní profil knihovny na Facebooku a jiné on-line platformy. Většina publikačních činností se přesunula právě na Facebook, kde jsme zvýšili komunikaci se čtenáři. Tato komunikace nebyla pouze o informování veřejnosti o provozu a akcích knihovny, ale pořádaly se na něm i soutěže a kvízy. Při druhé vlně pandemie jsme na něm začali pořádat akce online.

Ke 100. výročí knihovny bylo vytvořeno nové knihovní výroční logo, které se bude zobrazovat u programů pořádaných k příležitosti tohoto výročí.

3. Materiální zdroje

3.1. Knihovní fondy

V roce 2020 jsme prostřednictvím nákupních komisí vybírali z nabídky **4 440** titulů, **3 298** titulů jsme koupili, což tvořilo **23 482** svazků pro různá oddělení, pobočky a pro výměnný fond KJM. Další tituly a svazky byly pořízeny doobjednávkami, z darů, nebo zakoupeny z dotací ÚMČ. Celkem jsme tedy pořídili do fondu KJM **39 478** knihovního fondu.

N. komise - období	Nabídka titulů	Vrácené tituly	Koupené tituly	Koupené svazky
I. Čtvrtletí 2020	1054	342	712	4949
II. Čtvrtletí 2020	930	193	737	5404
III. Čtvrtletí 2020	1121	325	796	5371
IV. Čtvrtletí 2020	1335	282	1053	7758
Celkem	4440	1142	3298	23 482

Průměrná cena knihy:

Bez rabatu 383,92

S rabatem 262,83

Průměrná cena knihy se oproti roku 2019 zvedla o cca 40 Kč.

Projekt Česká knihovna 2020 (MZK)

V rámci projektu „Česká knihovna 2020“ jsme celkem objednali 54 svazků ze zajímavých titulů

a od českých autorů v hodnotě cca 5 500 Kč. Dodané svazky posílí výběr knihovního fondu (beletrie, populárně naučná) ve volném výběru ústřední knihovny, příruční knihovnu Informačních služeb a výběr v Knihovně pro děti a mládež a také na vybraných pobočkách.

Projekt Cizojazyčná literatura 2020 (MZK)

V roce 2020 jsme také objednali celkem 177 svazků z velmi žádané cizojazyčné literatury v celkové hodnotě 50 000 Kč. Tituly v angličtině, ruštině, francouzštině, italštině, němčině, slovenštině a španělštině doplní výběr fondu pro dospělé, děti a mládež nejen v ústřední knihovně, ale i na většině poboček.

Druhá šance pro knihy (box)

Významnou roli v doplňování a rozšiřování knihovního fondu pro všechny provozy KJM sehrály dary z boxu nejen od našich čtenářů, ale i příznivců. Knihovna tak získala během roku 2020 do svého fondu cca **1 956** svazků v hodnotě cca 470 tis. Kč. Celkem jsme tak v

průběhu několika let obohatili fond z knižních darů z boxu o více jak **17 136 svazků**. Knižní dary jsou evidovány do fondu podle místa dárce, tedy do Ústřední knihovny nebo na jednotlivé pobočky. Zájem o darování knih ze strany veřejnosti je stále velký, je ale nutné provádět výběr darů z hlediska aktuálnosti titulů, kvalité titulů a poptávce čtenářů.

Deskové hry

V roce 2020 přibýlo do knihovního fondu KJM **148** (117 z projektu Ruku v ruce) nových deskových her do Knihovny pro děti a mládež a na téměř všechny pobočky. Celkem mají čtenáři v rámci KJM k dispozici cca **557** deskových her určených k absenčnímu i prezenčnímu půjčování.

Lekotéka

Opět jsme i v roce 2020 rozšířili nabídku Lekotéky o další hračky, hry, tyflopomůcky, hudební nástroje a jiné pomůcky v počtu **279** kusů (232 z projektu Ruku v ruce). Kromě ústřední knihovny (Knihovna pro děti a mládež, Hudební knihovna) Lekotéku také nabízí téměř všechny pobočky KJM a Mahenův památník. Soubor Lekotéky tvoří celkem již **1 409 ks** (kromě několika speciálních knih také některé deskové hry, a hlavně různé logické, motorické, zábavné a vzdělávací hry a pomůcky). Jednotlivé části Lekotéky jsou určeny nejen osobám se specifickými potřebami, ale i malým dětem nebo celým rodinám a také seniorům. Velmi oblíbené se mezi čtenáři stávají interaktivní Albi knihy s mluvící tužkou.

E-knihy

Za rok 2019 bylo **8 550 výpůjček** e-knih (475 945 Kč), v roce 2020 nárůst na **10 347** výpůjček e-knih (576 540 Kč). Zájem o výpůjčky e-knih se v roce 2020 enormně zvýšil během uzavření knihoven v důsledku koronavirové krize, kdy jsme kvůli nedostatku financí museli počet e-výpůjček omezovat. V loňském roce jsme zprostředkovali placené výpůjčky e-knih od poskytovatelů Flexibooks a Palmknihy, ale i volně dostupné full texty (např. z distribuce elektronické knihovny Městské knihovny v Praze apod.). Rozpočet na půjčování e-knih byl překročen o cca 200 tis. Kč.

Financování doplňování knihovních fondů

V roce 2020 KJM nakupovala tištěné dokumenty do fondu jak ústřední knihovny, tak i pro 19 poboček a 16 poboček s výměnným fondem. Pobočky, které získaly **finanční příspěvky** od úřadů svých městských částí, mohly uskutečnit nákupy knih a časopisů v hodnotě cca **425 000 Kč**. Celkem se z příspěvků městských částí nakoupilo **1 796** dokumentů.

KJM v roce 2020 obdržela ojedinělý finanční dar na nákup knih od soukromé firmy v hodnotě 30 000 Kč. Tato částka byla určena pobočce v Komíně, která tak mohla značně obohatit svou nabídku.

Z financí na **regionální funkce** poskytované Jihomoravským krajem byla na nákup titulů do výměnného fondu poskytnuta částka ve výši **320 000 Kč**. Za tuto částku byl pořízen knihovní fond pro výměnné soubory v počtu **1 637** svazků. Z rozpočtu KJM jsme v roce 2020 posílili nákup knihovního fondu na pobočky s výměnným fondem o 50 000 Kč.

Rozpočet na nákup knihovních fondů v roce 2020:

Druh fondu	Plán (Kč)
Knihy	5 261 000
Vojtova	300 000
Tištěné celkem	5 561 000
Hudebniny	50 000
AV - CD (HK)	100 000
AV - CD (ml. sl. - pob.)	30 000
AV-CD+MP3 (ZVK)	20 000
AV - DVD	20 000
AV média celkem	170 000
Deskové hry	5 000
Periodika	500 000
Celkem	6 286 000
E-knihy	370000
Lekotéka (RvR)	120 000
Regionální funkce	320 000

Rozpočet srovnání

Rozpočet srovnání						
Druh fondu	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Knihy	5 300 000	5 425 000	5 830 000	4 400 000	5 450 000	5 561 000
Hudebniny	60 000	60 000	55 000	50 000	50 000	50 000
AV média celkem	215 000	225 000	205 000	155 000	170 000	170 000
Periodika	450 000	490 000	510 000	460 000	480 000	500 000
Deskové hry	5 000	5 000	15 000	5 000	5 000	5 000
Celkem	6 030 000	6 205 000	6 765 000	5 070 000	6 155 000	6 286 000

Lekotéka (projekt Ruku v ruce)	40 000	?	80 000	50 000	150 000	120 000
--------------------------------	--------	---	--------	--------	---------	---------

Z příspěvků městských částí byl proveden nákup knih a periodik na tyto provozy:

Lokace	Příspěvky ÚMČ	knihy	časopisy	jiné*	celkem
10-Bohunice	22 000	8 027			
11-Křížová					
13-St. Lískovec, Kurská	15 000	15 038			
14-Nov. Lískovec, Oblá	20 000	20 182			
15-Horní Heršpice					
16-Kohoutovice	30 000	28 430			
17-Přízřenice					
18-Bosonohy					
20-Bystrc	60 000	51 077			
24-Komín, Vavřínecká	10 000	10 260			
25-Jundrov	12 700	12 740			
26-Žabovřesky	30 000	26 537			
27-Kníníčky					
28-Žebětín	20 000	12 849	7 193		20 042
30-Černá pole					
31-Husovice					
33-Maloměřice	30 000	24 108		5 540	29 648
40-Líšeň, Jírova	30 000	30 145			
41-Komárov					

42-Slatina					
44-Tuřany	20 000	20 099			
47-Chrlice	12 000	12 163			
50-Královo Pole	40 000	28 034			
51-Řečkovice					
53-Jehnice					
54-Ořešín	10 000	9 493	619		10 112
55-Ivanovice	5 000	5 174			
56-Medlánky	10 000	10 004			
60-Vinohrady	30 000	30 229			
63-Černovice	15 000	15 082			
65-Židenice					
71-Lesná, Haškova					
76-Soběšice					
Brno-Jih	20 000	20 280			
Brno-Sever *	20 000	19 970			
Celkem	461 700	409 921	7 812	5 540	423 273
* CD - mluvené slovo					

Brno-sever: 76,71,30,31 - celkem 20 000 Kč - fakturu proplácí úřad

Od soukromého dárce Ing. Josefa Brabence KJM převzala dar 160 ks učebnic angličtiny Praktická fonetika. Každoročně dostáváme knižní dary regionální literatury z Magistrátu města Brna. V roce 2020 jsme převzali celkem 43 knih a 75 časopisů.

Správa a zpracování knihovních fondů

Revize

V roce 2020 proběhla v době uzavření knihovny revize knihovního fondu v celé Ústřední knihovně, kde bylo zrevidováno cca 220 tis. knihovních jednotek. Dále byl zrevidován knihovní fond v nové pobočce Vojtova ve Štýřicích – cca 9 tis. KJ.

Sklady

Pro naše provozy a čtenáře jsme v Centrálním skladu v Pisárkách během roku vyhledávali 1 108 požadavků na uložené svazky.

Na podzim KJM obdržela výpověď z Centrálního skladu s tříměsíční výpovědní lhůtou. Z důvodu nedostatku financí na skladové prostory jsme byli nuceni ve velké míře umenšit počet knih. Nejvíce půjčované knihy jsme převedli do skladu v Ústřední knihovně, zanechali jsme knihy vydané do r. 1945, vybrané novější knihy a zbytek byl podle zákona nabízen jiným knihovnám a ostatním zájemcům.

Úbytky

V roce 2020 bylo odepsáno z knihovního fondu KJM 30 106 svazků dokumentů. V rámci zákonné nabídkové povinnosti (dle Knihovního zákona) nabízet odepsané tituly dalším subjektům jsme poskytli k odprodeji vyřazené dokumenty, které byly zveřejněny prostřednictvím elektronické konference. Obdrželi jsme požadavky na 594 titulů z odepsaných knih, které jsme poskytli zájemcům za úplatu.

Souborný katalog

V roce 2020 byly do Souborného katalogu stahovány záznamy pomocí komunikačního OAI protokolu v týdenních intervalech. Do **SK ČR** bylo odesláno celkem **6 472 biografických záznamů**. Ze všech zaslanych bylo **přijato 6 341 záznamů**. Záznamy jsou odesílány ve formátu MARC21 a jsou zpracovány podle pravidel RDA. Souborný katalog KJM také využívá ke stahování záznamů pro usnadnění katalogizační práce. Díky Soubornému katalogu využíváme i záznamy vytvořené díky projektu Central Městské knihovny v Praze, která se snaží o rychlou katalogizaci beletrie vydané v ČR. Tento projekt cílí primárně na menší knihovny, ale i KJM v roce 2020 díky tomu stáhla **1 123 záznamů** (cca 10% z celkového počtu).

Autority

V roce 2020 jsme do souboru národních autorit zaslali celkem 207 nově vytvořených nebo opravených autoritních záznamů.

3. 2. Informační a komunikační technologie

Veřejná zakázka Datové připojení KJM

V březnu byly dokončeny práce na přípravě technické dokumentace pro veřejnou zakázku „Poskytování služeb elektronických komunikací na připojení poboček KJM“ a 8. června byla [tato zakázka vyhlášena](#). Předmětem plnění této podlimitní veřejné zakázky zadávané ve zjednodušeném podlimitní řízení podle ust. § 53 ZZVZ, je zřízení a poskytování služby nepřetržitého vzájemného datového propojení poboček zadavatele s datovým centrem zadavatele. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky činí 5 300 000 Kč bez DPH. Tato veřejná zakázka ještě nebyla ukončena.

Realizace vzdáleného připojení prostřednictvím VPN pro klíčové pracovníky

Během měsíce března v souvislosti s COVID-19 vyvstala okamžitá potřeba realizace vzdáleného připojení pro zabezpečení práce z domu pro klíčové pracovníky KJM. S ohledem na zabezpečení vzdáleného připojení byla řešena otázka kybernetické bezpečnosti, aby byl přístup k datům KJM zabezpečen proti případnému zneužití neoprávněnými osobami.

Instalace poštovní serveru

Během měsíce dubna byl naistalován nový poštovní server, byla realizována migrace dat ze starého serveru na nový a následné testování funkčnosti a nastavení bezpečnosti serveru nového.

Řešení problematiky zálohování dat

V uplynulém období byla provedena analýza stávajícího systému zálohování dat KJM. Na základě toho se začínají připravovat podklady pro výběrové řízení na dodavatele prostřednictvím externího subjektu.

Analýza GDA

S ohledem na změnu organizační struktury KJM a také na doplnění jak nového HW, tak SW, probíhá aktualizace dat v aplikaci GDA, která kontroluje systém zpracování a ochrany osobních údajů v rámci KJM. Na základě inventury, která byla dokončena v květnu, jsou data aktualizovaná a dojde tak k aktualizaci rizikových zpracování, analýzu softwaru i zhodnocení bezpečnosti IT.

Analýza a následná příprava strategie pro optimalizaci nákupu HW a souvisejícího spotřebního materiálu

Analýza dosavadního systému zálohování dat, která jsou pro KJM strategicky důležitá. Zjištění stavu aktuální infrastruktury v prostředí Live Optic a příprava návrhu optimálního řešení.

Příprava technického zázemí pro zřízení call centra, které vzniklo na základě spolupráce s Krajskou hygienickou stanicí pro potřeby trasování pacientů covid-19. V této souvislosti bylo také provedeno zaškolení zaměstnanců pro práci s touto technikou i systémem Ministerstva zdravotnictví DACTELA.

3.1.1. Knihovní systémy

Činnosti plánované pro rok 2020 byly zastaveny hned na konci 1. čtvrtletí z důvodu rozpínající se pandemie covid-19 ve světě.

V důsledku uzavření KJM, všech jejích poboček a provozů na dobu několika měsíců v průběhu roku, bylo nutné uskutečnit patřičné kroky v knihovním systému z hlediska výpůjční doby a potřeb čtenářů. Vzhledem k tomu, že se knihovna stala na nějaký čas pro čtenáře nepřístupným místem, a ne všichni využili možnost poskytování on-line služeb, bylo nutné provést globální úpravy výpůjček (posunování data návratu vypůjčených dokumentů), výběrové prodloužení registrací (pro čtenáře, kterým končila registrace v období uzavřené KJM), rozesílání informačních zpráv čtenářům ve formě e-mailu nebo SMS. Mnoha čtenářům byly poskytnuty informace ke způsobu úhrady registračního poplatku, aby mohli využívat

vypůjčky elektronických dokumentů. V rámci usnadnění a urychlení administrativních úkonů spojených s přihlašování nových čtenářů byla do on-line katalogu IPAC zapojena funkce „Předregistrace“ umožňující elektronický zápis (a následnou platbu) do KJM.

Po rozvolnění situace v závěru 1. pololetí se KJM vrátila k přerušným činnostem a jednáním. Opět byla navázána komunikace s Národní knihovnou v Praze ohledně zapojení KJM do projektu DNNT – Díla nedostupná na trhu. Ve 2. pololetí 2020 byla podepsána smlouva mezi KJM a Národní knihovnou v Praze ke vstupu do projektu využívání DNNT. Díky přípravě pro zapojení KJM do CPK (Centrální portál knihoven) byly učiněny patřičné kroky pro zapojení do CPK, které bylo využito i pro zapojení do DNNT (prostřednictvím identity eduID). Úplné zapojení do CPK se nepodařilo s ohledem na situaci do konce roku zrealizovat.

Během roku bylo nutné řešit různé aktuální problémy vyplývající ze situace – řešení karantény pro knihovní fond, přístupnost on-line služeb – primárně vypůjčky e-knih – jejich strmý vzestup a kontrola limitu čerpání finančních prostředků.

I přes veškerou snahu vstřícnosti a nabídky služeb (i v online formě) se z důvodu nastalé situace nepodařilo KJM udržet si plný počet registrovaných čtenářů. Nezbyvá než doufat, že se čtenáři do knihovny opět vrátí a budou plně využívat vylepšení v knihovním systému a online katalogu, které KJM v průběhu roku připravila a další, která se teprve chystají.

3. 3. Prostory, vybavení, technika

Struktura pracovišť KJM je na mapě města Brna rozložena účelně tak, aby byly jednotlivé pobočky dobře dopravně dostupné, nalézaly se v blízkosti domovů, škol či pracovišť. Zejména v centru pak roste význam knihovny i pro návštěvníky města. Ústřední knihovna navíc provozuje specializovaná pracoviště jako je Mahenův památník, vzdělávací In-centrum, středisko Europe Direc, knihovnu pro nevidomé a slabozraké, hudební knihovnu, oddělení pro děti a Teen. Přesto KJM má ve srovnání s obdobnými knihovna malou plochu na obyvatele (KJM 20,9 m²/1000 obyvatel; Ostrava 23,6, Plzeň 24,1 Hradec králové 47,9). Obzvláště na pobočkách chybí prostory pro studium a akce pro veřejnost.

Máme radost z dokončení nové pobočky na Vojtově (financování plně ze strany města Brna), renovované knihovny Na křižovatce (participativní rozpočet a rozpočet KJM) i pobočky na Havránkové 8 (opravu objektu financovala Městská část Brno-jih), která nahradila pobočku na Břeclavské. Pobočka na Havránkové má velkou zahradu, která skýtá potenciál k různým komunitním aktivitám.

Podařilo se opět realizovat dílčí interiérové modernizace (Slatina, Vinohrady). U jedné z největších poboček v Králově Poli bylo provedeno zaměření prostor, jako výchozí krok ke zpracování projektové dokumentace dílčích stavebních oprav a komplexního interiérového řešení. Otevřená je stále otázka vystěhování pobočky v Řečkovících ze strany nového vlastníka spol. Lidl. Výstavba nového multifunkčního objektu na ul. Terezy Novákové, kde je plánována nová knihovna, má však zpoždění a je zde riziko, že Řečkovice přechodně nebudou mít knihovnu.

Přibýlo také dalších 10 návratových boxů (Bohunice, Kohoutovice, Žabovřesky, Vinohrady, Židenice, Maloměřice, Slatina, Černá Pole, Královo Pole a Lesná), které jsou s oblibou využívány a jejich význam se ještě zvětšil v době uzavření knihoven. Pokračuje se také v práci s venkovními čtenářskými lavičkami, avšak v mnoha místech je již třeba zajistit jejich renovaci.

V Ústřední knihovně se průběžně řešily dílčí opravy a udržování. Stále naléhavější se však stává komplexní údržba celého objektu, na kterou z běžného rozpočtu není dostatek

prostředků. Jde zejména o výmalby a nátěry, renovace podlah, obnovu značně zdevastovaných toalet či řešení přispívající ke zlepšení pracovních podmínek. Jsou zde však také doporučení energetických auditů – např. výměna oken a zastřešení atria, kolektory na střechu.

V souvislosti s hygienickými opatřeními byly nakoupeny na všechny provozy zásobníky na dezinfekci rukou pro veřejnost i zaměstnance, v omezeném počtu zařízení na desinfekci knih a prostor. Všechna tato opatření znamenala pro knihovnu nové neplánované výdaje.

V závěru roku bylo připravováno stěhování centrálního skladu a depozitáře z objektu na Hlinkách. Nové prostory se prostřednictvím města nepodařilo získat, knihovna je tak nucena hledat komerční pronájem.

4. Management

Vedení KJM prošlo v roce 2020 náročnou zkouškou, kterou představovaly nové vzniklé situace vyvolané všemi opatřeními souvisejícími s pandemií. Efektivně zvládat situaci znamenalo především schopnost rychlých, kvalitních rozhodnutí, zajištění operativního kontaktu se všemi zaměstnanci i zřizovatelem a přijetí vnitřních směrnic směřující k ochraně zdraví veřejnosti i zaměstnanců.

Tato zkušenost i poznatky vyplývající z projektu Ochrana měkkých cílů povede k vylepšení celého systému v této oblasti.

Klíčové však pro management knihovny bylo, připravit ji dobře pro její další působení. Nadcházející výročí 100 let bude rokem, kdy chceme představit jasnou vizi KJM, které bude korespondovat jak s Konceptí rozvoje knihoven ČR do roku 2027, tak se Strategií kultury a kreativních odvětví města Brna a Strategií Brno 2050. Knihovna je součástí městského ekosystému a jako jeden z jeho aktérů chceme být aktivní složkou. Proto jsme v září započaly práce na scénářovém plánování pod vedením zkušené koučky Mgr. Beaty Holé. Na toto pak navázal proces sebeevaluace s Mgr. Terezou Raabovou. Proces bude pokračovat v 2021.

Rok 2020 jasně ukázal, že se práce managementu na všech úrovních musí věnovat rozvoji služeb, správné reakci na vývoj technologií i širokých společenských souvislostí a systematicky na tyto proměňující se role knihovny připravovat zaměstnance. Stejně tak musí umět operativně přizpůsobovat strukturu čerpání finančních prostředků a efektivně nakládat se všemi zdroji.

II. PLNĚNÍ ÚKOLŮ V PERSONÁLNÍ OBLASTI

1. Personální řízení

I v budoucnu služby knihovny budou vždy patřit mezi takové, kde je lidský faktor nenahraditelný. Kde jsou služby založeny na osobním individuálním přístupu ke klientovi. Proto je nejdůležitějším úkolem managementu knihovny budovat silný, stabilní profesionální tým složený z lidí, kteří umí inovativně a kreativně přemýšlet, a zároveň se skvěle orientovat ve světě kultury a informací a poskytovat veřejnosti potřebnou podporu. Průběžně zajišťujeme vzdělávání pro zaměstnance v adekvátních oblastech. V roce 2020 jsme se soustředili na zaškolování poskytování služeb v online prostředí a také na to, abychom lépe zmapovali vzdělávací potřeby zaměstnanců a pro následující rok vybrali nejpotřebnější oblasti.

Nástupy 2020

Celkem nastoupilo 17 osob.

1 osoba zahrnují ekonomické a administrativně-technické činnosti 1.01.12

16 osob knihovníci 2.03.01

Odchody 2020

Celkem odešlo 14 osob

Doba určitá 2

Výpověď ze strany zaměstnance 4

Dohoda o ukončení pracovního poměru 2

Ukončení pracovního poměru ve zkušební lhůtě 6

knihovníci 2.03.01

zahrnují ekonomické a administrativně-technické činnosti 1.01.12

1.1. Personální management

Počet plánovaných pracovníků dle FP	140 (prům. přepočtený stav) dle fin. Plánu KJM 2020
Fyzický stav k 31. 12. 2020:	157
Přepočtený stav k 31. 12. 2020:	142,74
z toho:	

knihovníci 2. 03. 01	118,14
zakladači 1. 06. 04	4
ostatní	20,6

zahrnují ekonomické a administrativně-technické činnosti
(1.01.01,1.01.04,1.01.06,1.01.10,1.01.12,1.02.01,1.02.02,1.02.03,1.02.05,1.02.06,
1.02.08,1.03.02,1.04.08,1.06.04,2.04.11,2.04.14,2.04.19,2.05.06,2.06.02,2.06.04,
2.06.07,2.07.01)

Počet obsazených funkčních míst KJM ve fyzických osobách v jednotlivých platových třídách:

Platová třída	Obsazená funkční místa k 31. 12. 2020
12	3
11	8
10	16
9	40
8	72
7	0
6	8
5	1
4	8
3	1
Celkem	157
Průměrná platová třída	8,33
Měsíční průměrný plat	27 463,- Kč

Tento základní tým zajišťující knihovnické a informační služby je operativně doplňován také zaměstnanci se zkrácenými pracovními úvazky pracujících na základě dohod o pracovní činnosti:

Fyzický stav k 31. 12. 2020: 32
Přepočtený stav k 31. 12. 2020: 4,69

Auditorské práce jsou zajišťovány v úvazku 0,2 na základě dohody o pracovní činnosti.

1.2. Zpráva o plnění úkolů BOZP a PO za rok 2020

V roce 2020 zabezpečováno na smluvním základě technikem BOZP a PO (Ing. Jaroslav Plšek).

Prevence

a) **Vstupní školení** prováděno při nástupu nových zaměstnanců Knihovny Jiřího Mahena v Brně.

Školení BOZP a PO obsahuje seznámení s obecně platnými předpisy, v roce 2020 zejména se zaměřením na pandemii SARS-Cov2 (COVID-19), a účastníci jsou seznamováni se svými povinnostmi vyplývajícími z těchto předpisů (vstupní školení provádí technik BOZP a PO).

Na pracovišti jsou poté zaměstnanci seznámeni s konkrétními bezpečnostními požadavky a s možnými riziky pracoviště (školení provádí vedoucí příslušného pracoviště).

b) Periodické školení – provádí se:

- školení **vedoucích zaměstnanců** – kteří následně provádí školení všech zaměstnanců na svých podřízených pracovištích (součástí školení vedoucích zaměstnanců a zaměstnanců je i základní seznámení s prováděním prací ve výškách
- používání žebříků a prostředků ke zvýšení místa práce – stoličky apod., dodržování zásad osobní hygieny i hygieny provozovaných prostředků (pracovní stoly, klávesnice, počítače, ukládání knih vrácených klienty atd., poskytování první pomoci při úrazech, použití hasebních prostředků atd.).
- školení **preventivních požárních hlídek a preventistů požární ochrany**

c) V průběhu roku 2020 se neuskutečnilo **požární cvičení s nácvikem evakuace osob** z objektu Kobližná, (omezen přístup do objektů knihovny z důvodu vyhlášeného nouzového stavu.

Záznamy o všech typech preventivních školení jsou uloženy na personálním oddělení.

Odborná způsobilost

V souladu se zněním zákona č. 309/2006 Sb., v platném znění ing. Plšek je držitelem platného osvědčení o odborné způsobilosti v BOZP (ITI/426/PREV/2016).

Kontrola stavu BOZP

V průběhu roku 2020 byly prováděny kontroly pouze omezeného počtu poboček (COVID-19 - nouzový stav). V případě potřeby je zajišťováno metodické poradenství elektronickou formou, popř. telefonicky nebo písemně.

Pracovní úrazy

V roce 2020 v Knihovně Jiřího Mahena nebyly řešeny pracovní úrazy s pracovní neschopností postižených delší než 3 pracovní dny.

Revize hasicích přístrojů a požárních hydrantů

Prováděny každoročně dodavatelsky, doklady uloženy u vedoucí EDÚ.

Hasicí přístroje jsou fyzicky zkontrolovány, případně odstraněny závady nebo vyřazeny a nahrazeny novými hasicími prostředky. Vše je zaznamenáno v Protokolech o kontrole hasicích přístrojů a požárních hydrantů.

Revize EPS

Prováděna pravidelně měsíčně zkouška funkčnosti EPS za provozu, pololetně a ročně prováděna revize EPS. Záznamy o revizích vystavovány se zápisy v provozní knize EPS.

Kontrola požárních uzávěrů

Prováděna průběžně vizuální kontrola požárních uzávěrů (dveře, okna, klapky), prováděna roční fyzická kontrola těchto požárních uzávěrů s vystavením dokumentace.

ZÁVĚR

Ohlédnutí za všemi činnostmi, aktivitami, změnami plánovanými i nečekanými, které se udály během roku 2020, dokazuje, že Knihovna Jiřího Mahena v Brně je institucí pružnou, aktivní, schopnou vedle svých typických činností pustit se i do práce společensky naléhavé. Stejně tak nesetrvává v uspokojení z dosavadní kvalitní funkčnosti a pustila se na základě hlubokých analýz do přípravy vize pro další období. To vše je odrazem spolehlivé, kvalitní práce našich zaměstnanců, naší společné schopnosti iniciovat a také realizovat nové projekty a přístupy ke službám veřejnosti.

III. PLNĚNÍ ÚKOLŮ V OBLASTI HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2020

1. Plnění rozpočtu příspěvkové organizace

Hlavním cílem hospodaření Knihovny Jiřího Mahena v Brně, příspěvkové organizace bylo v roce 2020 dosáhnout kladného hospodářského výsledku navzdory uzavřeným provozům z důvodu protiepidemických opatření nařízených vládou. Realizovaly se téměř všechny aktivity, na které byly vyčleněny účelově vázané prostředky nebo příspěvky.

Hodnocení výsledku hospodaření Knihovny Jiřího Mahena v Brně, příspěvkové organizace za 1. - 4. čtvrtletí roku 2020 je prováděno ke schválenému rozpočtu 2020 (R8/056.), kdy roční transfer od zřizovatele činil 85 368 tis. Kč. Knihovna byla na základě přijatých mimořádných opatření souvisejících s epidemií šíření nákazy koronavirem SARS-CoV-2 dne 16. března 2020 uzavřena pro veřejnost. Otevření poboček nastalo 4. května a ústřední knihovny

11. května 2020. Další uzavření knihovny nastalo 22. října 2020 a trvá dosud.

Knihovna provedla ve sledovaném období tyto úpravy rozpočtu a to:

- Neinvestiční transfer z Ministerstva kultury ČR – RO 148/2020/D na projekt VISK 2 Rekvalifikační kurz Knihovník v knihovně pro děti 2020 (40 tis. Kč)
- Neinvestiční transfer z Ministerstva kultury ČR – RO 239/2020/D na projekty Knihovny 21. století (60 tis. Kč)
- Neinvestiční transfer z Ministerstva kultury ČR – RO 294/2020/D na projekt VISK 3 (72 tis. Kč), investiční transfer na projekt VISK 3 (80 tis. Kč)
- Neinvestiční transfer z Ministerstva kultury ČR – RO 285/2020/D na Dotační program pro ochranu měkkých cílů (402 tis. Kč)
- Participativní rozpočet – projekt Knihovna – pulzující křižovatka Starého Brna (přeúčtování ze záloh na neinvestiční příspěvek zřizovatele ve výši 532 tis. Kč a 100 tis. Kč investiční příspěvek)
- Vrácení neinvestičního transferu z Ministerstva kultury ČR na projekty Zpracování analýzy rizik, Nákup neinvestičních hmotných bezp. prostředků, Financování bezp. služeb (-185 tis. Kč)
- Vrácení neinvestičního transferu z Ministerstva kultury ČR na projekt Knihovna 21. stolení, projekt Pohyb a klid v expresivních terapiích (-9 tis. Kč)
- Snížení nařízeného odvodu z fondu investic o 518 tis. Kč (RO 603/2020/ZMB) a snížení o částku 170 tis. Kč za příjmy z pronájmu (RO 604/2020/ZMB)

Výsledek hospodaření k 31. 12. 2020 je ve výši 586,79 Kč (548 tis. Kč), z toho -59 tis. Kč z hlavní činnosti a 60 tis. Kč z doplňkové činnosti.

Výnosy

Celkové výnosy dosáhly za sledované období výše 94 678 tis. Kč (loni 91 613 tis. Kč), tj. 101,5 % upraveného rozpočtu. Meziročně došlo ke zvýšení o 3 065 tis. Kč.

Skutečný příspěvek na provoz od zřizovatele byl poskytnut ve výši 85 212 tis. Kč (loni 81 360 tis. Kč), meziročně nárůst o 3 852 tis. Kč.

Odložené čerpání účelově vázaných prostředků do roku 2021:

- Cestovné a ostatní náklady na partnerství se Lvovem, nákup literatury ukrajinských autorů a o Ukrajině změněno na nárůst e-vypůjček, 100 tis. Kč

Z rozpočtu Jihomoravského kraje obdržela knihovna 510 tis. Kč (loni 555 tis. Kč) na výkon regionálních funkcí. Žádost o příspěvek na Muzejní noc byla zamítnuta z důvodu zrušení akce.

Z rozpočtu Evropské komise obdržela knihovna 467 tis. Kč (loni 464 tis. Kč) na provoz střediska Europe Direct.

Od městských částí obdržela knihovna celkem 447 tis. Kč (loni 437 tis. Kč) na provoz.

Na výnosových položkách je zaúčtován i transferový podíl přijatých investičních transferů:

- Ze státního rozpočtu a státních fondů ve výši 41 tis. Kč
- Z Regionální rady ve výši 466 tis. Kč (projekt Knihovna pro město IPRM I. a IPRM II.)
- Z Ministerstva pro místní rozvoj (projekt Moderní a efektivně řízená přátelská knihovna) 671 tis. Kč

Výnosy z vlastních výkonů a zboží dosáhly 3 494 tis. Kč (meziročně snížení o 971 tis. Kč). Důvodem je uzavření všech provozů od 16. března do 11. května 2020 a od 22. října 2020 na základě přijatých mimořádných opatření souvisejících s epidemií šíření nákazy koronavirem SARS-CoV-2.

Ostatní výnosy jsou ve výši 2 990 tis. Kč (loni 1 792 tis. Kč), meziročně nárůst o 1 198 tis. Kč. Zdůvodnění – zapojení fondu rezerv (601 tis. Kč) a fondu investičního (436 tis. Kč).

Náklady

Náklady celkem za sledované období byly čerpány ve výši 94 677 tis. Kč (loni 91 065 tis. Kč), tj. 101,5 % upraveného rozpočtu, meziročně došlo ke zvýšení o 3 612 tis. Kč.

Spotřeba materiálu dosáhla výše 8 869 tis. Kč, loni 8 869 tis. Kč, meziroční zvýšení o 170 tis. Kč. Na nákup knihovního fondu byla vyčleněna finanční částka 7 595 tis. Kč (loni 7 353 tis. Kč), která zahrnuje i účelový neinvestiční příspěvek z rozpočtu zřizovatele, příspěvky od městských částí na nákup knihovních fondů, příspěvek JmK na regionální funkce a dar od soukromé firmy.

Spotřeba energií na základě přímých smluv s dodavateli byla za sledované období čerpána ve výši 2 449 tis. Kč, tj. 99,5 % čerpání upraveného rozpočtu. Došlo k výrazné úspoře proti minulému roku z důvodu zavřených provozů.

Čerpání služeb činilo 9 274 tis. Kč, tj. 99,8 % upraveného rozpočtu.

Čerpání na opravy a udržování jsou ve výši 1 211 tis. Kč, což je 100 % plnění upraveného rozpočtu. Na čerpání se největší měrou podílely opravy kanalizace na Mahenově památníku, Mahenova 8, které činily 238 tis. Kč. Sádrokartonové podhledy na Kobližné 4 byly opraveny za 52 tis. Kč. Byly vyměněny baterie UPS a to dvakrát po 47 tis. Kč. Proběhla oprava pobočky Jihomoravské nám. 1 v Brně-Slatině za 299 tis. Kč. Čerpání na opravy budov Kobližná a Mahenova bylo hrazeno z investičního fondu.

Mírné překročení bylo na účtu ostatní služby – UP date, kde se platily kancelářské licence pro počítače. Ostatní čerpání služeb bylo dle plánu. Největší položkou v rámci výdajů za

služby bylo nájemné 2 250 tis. Kč, čerpání 112,5 % upraveného rozpočtu.

Nejvýraznější nárůst nákladů oproti roku 2019 byl zaznamenán u položky mzdové náklady, účet 521, čerpání ve výši 47 085 tis. Kč, loni 43 518 tis. Kč, především z důvodu navýšení platových tarifů zaměstnanců. Neplánovaně bylo vyplaceno jednomu zaměstnanci odstupné ve výši 142 tis. Kč. Po jarním uzavření knihovny byli zaměstnanci na překážce na straně zaměstnavatele, po podzimním uzavření pomáhali s trasováním nakažených osob covidem pro místní hygienickou stanici. S vedoucími a vybranými zaměstnanci byly uzavřeny dohody na home office. Navýšilo se proti loňsku čerpání náhrad v pracovní neschopnosti ať již nemocemi nebo nařízenou karanténou. Po uzavření škol čerpala řada knihovnic OČR. Počet pracovníků – průměrný přepočtený stav za období leden – prosinec je ve výši 139,48, tj. 99,6 % upraveného rozpočtu. Průměrný měsíční plat je 27 463,- Kč, tj. 100,4 % upraveného rozpočtu, loni byla 25 215,- Kč. Sociální pojištění a sociální náklady byly ve výši 17 816 tis. Kč, tj. 100,8 % upraveného rozpočtu.

Plnění odpisového plánu

Odpisy dlouhodobého majetku skončily na částce 3 434 tis. Kč, tj. 100,1 % upraveného rozpočtu. Odpisový plán byl v průběhu posledního čtvrtletí aktualizován. Celková výše odpisů je v rozpočtu pokryta.

Ostatní náklady byly čerpány ve výši 5 750 (loni 5 046 tis. Kč), tj. 119 % plnění upraveného rozpočtu. Je to dáno tím, že bylo potřeba dokoupit drobný dlouhodobý nehmotný majetek - serverové aplikace ExchgSvrEnt 2019 SNGL OLP NL Acdmc, WinSvrSTDCore 2019 SNGL OLP 16Lic NL, Acdmc CoreLic a winSvrSTDCore 2019 SNGL OLP 16Lic Acdmc CoreLic. Ostatní účty vykazují rovnoměrné čerpání rozpočtu.

Finanční majetek

Na běžném účtu bylo ke dni 31. 12. 2020 celkem 11 730 tis. Kč, na běžném účtu FKSP bylo 584 tis. Kč, pokladní hotovost včetně eurové pokladny činila 137 tis. Kč a peníze na cestě 0 Kč.

Ceniny knihovna k 31. 12. 2020 neevidovala žádné.

Pohledávky a závazky

Pohledávky za odběrateli (účet 311) činily 33 tis. Kč, v roce 2019 byly ve výši 13 tis. Kč. Inventurní soupis pohledávek je uveden v příloze.

Závazky vůči dodavatelům (účet 321) činily 1 074 tis. Kč, v roce 2019 byly ve výši 405 tis. Kč. Závazky po splatnosti knihovna nemá. Inventurní soupis závazků je uveden v příloze.

Dotace a příspěvky neinvestiční

Přehled obdržených dotací neinvestičních k 31. 12. 2020 ukazuje následující přehled.

Orgán	Účel	Plnění v Kč
Ministerstvo kultury ČR	VISK 2	40 000,-
Ministerstvo kultury ČR	VISK 3	72 000,-
Ministerstvo kultury ČR	Knihovna 21. století	51 500,-

Ministerstvo kultury ČR	Dotační program pro ochranu měkkých cílů	216 200,-
Jihomoravský kraj	Program podpory zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven	510 000,-
MČ Brno - Kohoutovice	Příspěvek na knihovní fondy	30 000,-
MČ Brno - Tuřany	Příspěvek na knihovní fondy	20 000,-
MČ Brno - Ořešín	Příspěvek na knihovní fondy	10 000,-
MČ Brno – Starý Lískovec	Příspěvek na knihovní fondy	15 000,-
MČ Brno - Černovice	Příspěvek na knihovní fondy	15 000,-
MČ Brno - Ivanovice	Příspěvek na knihovní fondy	5 000,-
MČ Brno - Medlánky	Příspěvek na knihovní fondy	10 000,-
MČ Brno-jih	Příspěvek na knihovní fondy	20 000,-
MČ Brno-Nový Lískovec	Příspěvek na knihovní fondy a výtvarné potřeby	25 000,-
MČ Brno-Vinohrady	Příspěvek na knihovní fondy a kulturní aktivity	30 000,-
MČ Brno-Královo Pole	Příspěvek na knihovní fondy a kulturní aktivity	40 000,-
MČ Brno-Chrlice	Příspěvek na knihovní fondy	12 000,-
MČ Brno-Bohunice	Příspěvek na kulturní aktivity	22 000,-
MČ Brno-Líšeň	Příspěvek na knihovní fondy	30 000,-
MČ Brno-Žabovřesky	Příspěvek na knihovní fondy a kulturní aktivity	30 000,-
MČ Brno-Bystrc	Příspěvek na knihovní fondy a kulturní aktivity	60 000,-
MČ Brno-Komín	Příspěvek na knihovní fondy	10 000,-
MČ Brno-Maloměřice	Příspěvek na knihovní fondy a kulturní aktivity	30 000,-
MČ Brno-Žebětín	Příspěvek na knihovní fondy	20 000,-
MČ Brno-Jundrov	Příspěvek na knihovní fondy	12 700,-

Evropská komise	Zřízení hostitelských struktur pro informační střediska informační sítě EUROPE DIRECT – provoz střediska	466 518,76
------------------------	--	------------

Dotace a příspěvky investiční

Přehled obdržených dotací investičních k 31. 12. 2020 ukazuje následující přehled.

Orgán	Účel	Plnění v Kč
Ministerstvo kultury ČR	VISK 3	80 000,-

IV. Komentář k tabulce Plán čerpání a tvorby peněžních fondů

Fond investiční

Je tvořen přídělem z odpisů z DHM a DNM ve výši 2 256 tis. Kč. Transfer na investice od zřizovatele byl ve výši 1 100 tis. Kč (z toho 1 000 tis. Kč na vybavení nového provozu Vojtova a 100 tis. Kč na vybavení Křížova). Transfer na investice ze státního rozpočtu byl ve výši 80 tis. Kč. 3 tis. Kč jsme utržili z prodeje dlouhodobého hmotného majetku – automobilu Škoda Felicia. Financování investic z vlastních zdrojů bylo ve výši 1 368 tis. Kč (pořízení 10 ks biblioboxů, 2 ks skleněných ochranných přepážek, zhotovení projektové dokumentace a vybavení na Velkopavlovické v Brně-Vinohradech, vybavení na Jihomoravském nám. v Brně-Slatině a server). Financování investičních výdajů z transferu od zřizovatele bylo na akce: zhotovení projektové dokumentace a vybavení na Křížovou v MČ Brno-střed (PARO) ve výši 100 tis. Kč a vybavení na Vojtově v téže městské části ve výši 1 000 tis. Kč. Z transferu ze státního rozpočtu ve výši 80 tis. Kč byla pořízena interaktivní tabule na již zmíněnou pobočku Vojtova. 904 tis. Kč bylo odvedeno zřizovateli. Navýšení prostředků na financování údržby a oprav majetku bylo ve výši 436 tis. Kč. Z toho byly hrazeny opravy na Koblížné a oprava kanalizace v Mahenově památníku. Stav k 31. 12. 2020 je 3 528 tis. Kč.

Fond rezervní

Je tvořen přídělem ze zlepšeného výsledku hospodaření a peněžními dary. Ze zlepšeného výsledku hospodaření r. 2019 jsme přidělili 547 tis. Kč. Z ostatních zdrojů rezervního fondu evidujeme účelový finanční dar ve výši 30 tis. Kč na základě uzavřené darovací smlouvy, jejíž podpis byl řádně schválen zřizovatelem. Čerpání daru 30 tis. Kč bylo v souladu se smlouvou na nákup knihovního fondu pro pobočku v Brně-Komíně. Čerpání na další rozvoj činnosti bylo ve výši 571 tis. Kč. Stav k 31. 12. 2020 je 1 173 tis. Kč.

Fond odměn

Byl nezměněn. Čerpání nebylo žádné. Stav k 31. 12. 2020 je 542 tis. Kč.

Fond kulturních a sociálních potřeb

Je tvořen přídělem do fondu ze mzdových nákladů, což bylo v uplynulém období 916 tis. Kč. Úhrada potřeb zaměstnanců byla ve výši 706 tis. Kč. Nerealizovaly se plánované akce jako např. společný zájezd za kulturními památkami nebo společné setkání zaměstnanců. Stav fondu k 31. 12. 2020 je 653 tis. Kč.

Finanční krytí všech fondů je na běžných účtech v plné výši.

VI. Kontrolní činnost

1. Veřejnoprávní kontrola – interní audity

V souladu s § 31 odst. 3 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění a prováděcí vyhláškou č. 416/2004 Sb., podávám souhrnnou roční zprávu o činnosti interního auditu za rok 2020 v po. Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Koblížná 4, 601 50 Brno.

V průběhu roku 2020 byly vykonány níže uvedené plánované a mimořádné audity:

Leden

Dokončení zprávy o finanční kontrole za rok 2020 pro OK MMB

Sepsání zprávy o činnosti interního auditu za rok 2020

Sestavení návrhu plánu interního auditu pro rok 2021.

Audit účetních dokladů za září 2019

I/20

Typ auditu:	finanční, plánovaný
Cíl auditu:	kontrola účetních dokladů (dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů: POK č. 191130-191268 Dodavatelské faktury č. 200001-200114
Právní norma:	zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění vyhláška č. 410/2001 Sb., v platném znění zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění.
Vnitřní předpis:	PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v Knihovně Jiřího Mahena v Brně

VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 2/2019 Účtový rozvrh v účetním období 2019
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů
(dokladů).

Bez připomínek.

Únor

Audit výběrového řízení – oprava kanalizace na Mahenově památníku **II/20**

Typ auditu: výkonu, mimořádný
Cíl auditu: zmapovat průběh zadávacího řízení v KJM

Právní norma: ust. §§ 6 a 31 zákona č. 134/2016 Sb., o veřejných
zakázkách, v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném
znění

Závazný předpis: Metodika pro zadávání veřejných zakázek a koncesních
smluv statutárního města Brna

Vnitřní předpis: VS č. 2/2017 Směrnice pro zadávání zakázek malého
rozsahu.

Bez připomínek.

Audit čerpání finančních prostředků z FKSP za rok 2019 **III/20**

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíl auditu: kontrola účetních dokladů, které se vztahují k FKSP

Právní norma: § 60 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech,
v platném znění
§ 33 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech
územních rozpočtů, v platném znění
§ 22-29, § 225 zákona č. 262/2006 zákoník práce,
v platném znění
zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
zákon č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání,
v platném znění
vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních
a sociálních potřeb, v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly
v Knihovně Jiřího Mahena v Brně
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů
(dokladů)
VS č. 2/2019 Účtový rozvrh v účetním období 2019.

Bez připomínek.

Audit účetních dokladů za říjen 2019

IV/20

Typ auditu:	finanční, plánovaný
Cíl auditu:	kontrola účetních dokladů (dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů: POK č. 191268-191417 Dodavatelské faktury č. 200001-200239
Právní norma:	zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění
Vnitřní předpis:	PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v Knihovně Jiřího Mahena v Brně VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole VS č. 2/2019 Účtový rozvrh v účetním období 2019 VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů).
Bez připomínek.	

Audit účetních dokladů za listopad 2019

V/20

Typ auditu:	finanční, plánovaný
Cíl auditu:	kontrola účetních dokladů (dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů: POK č. 191418-191585 Dodavatelské faktury č. 200001-200131
Právní norma:	zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění
Vnitřní předpis:	PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v Knihovně Jiřího Mahena v Brně VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole VS č. 2/2019 Účtový rozvrh v účetním období 2019 VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů).
Bez připomínek.	

Červen

Audit výběrového řízení – zakázka malého rozsahu – dodávka a montáž vybavení dle projektové dokumentace pro pobočku na Křížové **VI/20**

Typ auditu:	výkonu, mimořádný
Cíl auditu:	zmapovat průběh zadávacího řízení v KJM
Právní norma:	ust. §§ 6 a 31 zákona č. 134/2016 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
Závazný předpis:	Metodika pro zadávání veřejných zakázek a koncesních smluv statutárního města Brna
Vnitřní předpis:	VS č. 2/2017 Směrnice pro zadávání zakázek malého rozsahu.

Bez připomínek.

Červenec

Audit účetních dokladů za listopad 2019 **VI/20**

Typ auditu:	finanční, plánovaný
Cíl auditu:	kontrola účetních dokladů (dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů: POK č. 191418-191585 Dodavatelské faktury č. 200001-200131
Právní norma:	zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění
Vnitřní předpis:	PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v Knihovně Jiřího Mahena v Brně VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole VS č. 2/2019 Účtový rozvrh v účetním období 2019 VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů).

Bez připomínek.

Audit výběrového řízení – zakázka malého rozsahu – dodávka a montáž vybavení dle projektové dokumentace pro pobočku na Křížové **VI/20**

Typ auditu: výkonu, mimořádný
Cíl auditu: zmapovat průběh zadávacího řízení v KJM

Právní norma: ust. §§ 6 a 31 zákona č. 134/2016 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění

Závazný předpis: Metodika pro zadávání veřejných zakázek a koncesních smluv statutárního města Brna

Vnitřní předpis: VS č. 2/2017 Směrnice pro zadávání zakázek malého rozsahu.

Bez připomínek

Červenec

Audit provozu autodopravy za rok 2019

VII/20

Typ auditu: výkonu, plánovaný
Cíl auditu: zmapovat vedení autodopravy v KJM

Právní norma: zákon č. 56/2010 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, v platném znění
zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, v platném znění
zákon č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, v platném znění

Vnitřní předpis: VS č. 4/2016 Používání služebních motorových vozidel a zajištění autoprovozu vč. dodatků

Bez připomínek.

Audit účetních dokladů za prosinec 2019

VIII/20

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíl auditu: kontrola účetních dokladů (dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

POK č. 191586-191778
Dodavatelské faktury č. 200001-200100

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném

znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly
v Knihovně Jiřího Mahena v Brně
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 2/2019 Účtový rozvrh v účetním období 2019
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů
(dokladů)

Bez připomínek.

Srpen

Audit účetních dokladů za leden 2020

IX/20

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíl auditu: kontrola účetních dokladů (dodavatelské faktury za nákup
zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty,
krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže
uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

POK č. 200001-200167
Dodavatelské faktury č. 200001-200152

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly
v knihovně Jiřího Mahena v Brně
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 1/2020 Účtový rozvrh v účetním období 2020
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů
(dokladů).

Bez připomínek.

Audit vyřazování majetku z evidence KJM za rok 1-12/2019

X/20

Typ auditu: finanční, spojený s výkonem, plánovaný
Cíl auditu: zmapovat vyřazování nepotřebného či zužitého majetku
z účetní evidence KJM

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění

Závazný předpis: příloha č. 3 Hospodaření s majetkem – Zásady vztahu
statutárního města Brna k příspěvkovým organizacím

Vnitřní předpis: VS č. 4/2003 Evidence majetku v KJM vč. dodatků
VS č. 2/2019 Účtový rozvrh v účetním období 2019

Bez připomínek.

Září

Audit účetních dokladů za únor 2020

XI/20

Typ auditu:	finanční, plánovaný
Cíl auditu:	kontrola účetních dokladů (dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů: POK č. 200168-200312 Dodavatelské faktury č. 200001-200178
Právní norma:	zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění
Vnitřní předpis:	PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v Knihovně Jiřího Mahena v Brně VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole VS č. 1/2020 Účtový rozvrh v účetním období 2020 VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů).

Bez připomínek.

Audit výběrového řízení – dodávka a montáž svítidel pro pobočku Křížová **XII/20**

Typ auditu:	výkonu, mimořádný
Cíl auditu:	zmapovat průběh zadávacího řízení v KJM
Právní norma:	ust. §§ 6 a 31 zákona č. 134/2016 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění
Závazný předpis:	Metodika pro zadávání veřejných zakázek a koncesních smluv statutárního města Brna
Vnitřní předpis:	VS č. 2/2017 Směrnice pro zadávání zakázek malého rozsahu

Bez připomínek.

Aktualizace mapy rizik

XIII/20

Právní norma:	zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění.
---------------	--

Říjen

Audit účetních dokladů za březen 2020

XIV/20

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíl auditu: kontrola účetních dokladů (dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

POK č. 200313-200439
Dodavatelské faktury č. 200001-200127

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v Knihovně Jiřího Mahena v Brně
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 1/2020 Účtový rozvrh v účetním období 2020
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů).

Bez připomínek.

Audit manipulace s peněžní hotovostí a šeky

XV/20

Typ auditu: výkonu, spojený s finančním, mimořádný
Cíl auditu: dodržování VS č. 3/2016 Pravidla pro manipulaci s peněžní hotovostí a šeky

Vnitřní předpis: VS č. 3/2016 Pravidla pro manipulaci s peněžní hotovostí a šeky.

Bez připomínek.

Audit evidence a stavu skladových zásob

XVI/20

Typ auditu: výkonu, spojený s finančním, plánovaný
Cíl auditu: zmapovat příjem nakoupeného materiálu na sklad - zda náhodně vybraný nakoupený materiál (kancelářské potřeby atp.) uvedené na dodavatelských fakturách, jsou přijaty na sklad.

Bez připomínek.

Listopad

Audit vedlejší hospodářské činnosti za rok 2019

XVII/20

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíl auditu: kontrola dokladů, vztahujících se k vedlejší hospodářské činnosti

Právní norma: zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, v platném znění
zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon, v platném znění
zákon č. 250/2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění (§ 27 odst. 2 písm. g)
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly v Knihovně Jiřího Mahena v Brně
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů (dokladů)
VS č. 2/2019 Účtový rozvrh v účetním období 2019.

Bez připomínek.

Audit výběrového řízení – zakázka malého rozsahu – dodávka 5 ks návratových boxů pro pobočky Vojtova, Komín, Jundrov, Tuřany a Líšeň

VXIII/20

Typ auditu: výkonu, mimořádný
Cíl auditu: zmapovat průběh zadávacího řízení v KJM

Právní norma: ust. §§ 6 a 31 zákona č. 134/2016 o veřejných zakázkách, v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění

Závazný předpis: Metodika pro zadávání veřejných zakázek a koncesních smluv statutárního města Brna

Vnitřní předpis: VS č. 2/2017 Směrnice pro zadávání zakázek malého rozsahu.

Bez připomínek.

Audit účetních dokladů za duben 2020

XIX/20

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíl auditu: účetní doklady (dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

POK č. 200440-200452
Dodavatelské faktury č. 200001-200158

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly
v Knihovně Jiřího Mahena v Brně
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 1/2020 Účtový rozvrh v účetním období 2020
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů
(dokladů).

Bez připomínek.

Audit účetních dokladů za květen 2020

XX/20

Typ auditu: finanční, plánovaný
Cíla auditu: účetní doklady (dodavatelské faktury za nákup zboží a
služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty,
krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže
uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

POK č. 200453-200527
Dodavatelské faktury č. 200001-200175

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole,
v platném znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly
v Knihovně Jiřího Mahena v Brně
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 1/2020 Účtový rozvrh v účetním období 2020
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů
(dokladů).

Bez připomínek.

Prosinec

Audit inventarizace majetku a závazků v KJM za rok 2019

XXI/20

Typ auditu: finanční, spojený s výkonem, plánovaný
Cíla auditu: provedení inventarizace majetku a závazků
V KJM

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění
vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku
a závazků, která provádí některá ustanovení
výše uvedeného zákona, v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 5/2019 Řádná inventarizace majetku

Bez připomínek.

Audit účetních dokladů za červen 2020

XXII/20

Typ auditu: finanční, plánovaný

Cíl auditu: kontrola účetních dokladů (dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

POK č. 200528-200601

Dodavatelské faktury č. 200001-200216

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly
v Knihovně Jiřího Mahena v Brně
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 1/2020 Účtový rozvrh v účetním období 2020
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů
(dokladů).

Bez připomínek.

Audit účetních dokladů za červenec 2020

XXIII/20

Typ auditu: finanční, plánovaný

Cíl auditu: kontrola účetních dokladů (dodavatelské faktury za nákup zboží a služeb, paragony za drobný nákup, cestovní účty, krátkodobé zálohy, vnitřní doklady) ve smyslu níže uvedených právních norem a vnitřních předpisů:

POK č. 200602-200728

Dodavatelské faktury: č. 200001-200141

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
vyhláška č. 410/2009 Sb., v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění
vyhláška č. 416/2004 Sb., v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly
v Knihovně Jiřího Mahena v Brně
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 1/2020 Účtový rozvrh v účetním období 2020
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů
(dokladů)

Bez připomínek.

Audit evidence majetku v KJM - 2019

XXIV/20

Typ auditu: finanční, spojený s výkonem, plánovaný
Cíl auditu: zařazování majetku (DHM, DNM, DDHM, DDNM)
do účetní evidence KJM

Právní norma: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění

Vnitřní předpis: PŘ č. 7/2011 Ustanovení systému finanční kontroly
v Knihovně Jiřího Mahena v Brně
VS č. 2/2015 Směrnice k řídicí kontrole
VS č. 4/2003 Evidence majetku v KJM vč. dodatků
VS č. 2/2019 Účtový rozvrh v účetním období 2019
VS č. 3/2013 Oběh a přezkušování účetních záznamů
(dokladů).

Bez připomínek.

Sepsání zprávy o finanční kontrole pro MMB

Sepsání pololetní zprávy o činnosti interního auditu - 2020

Sepsání souhrnné zprávy o činnosti interního auditu za rok 2020.

Závěr

V průběhu roku 2020 nebyly zjištěny žádné závažné nedostatky, které by měly negativní vliv nebo mohly ohrozit činnost organizace.

2. Veřejnoprávní kontrola – externí audity

Přehled o vykonaných **externích kontrolách** provedených v Knihovně Jiřího Mahena v Brně, příspěvkové organizaci v roce 2020:

1. Kontrolní orgán: Statutární město Brno, **Městská část Brno – Žebětín**, doba kontroly 21. 12. 2020, kontrolované období 1. 7. – 30. 11. 2020, protokol o výsledku: závěr – bez závad
2. Kontrolní orgán Audit a daně, s.r.o., Vídeňská 89, 639 00 Brno pro: Statutární město Brno, **Městská část Brno – jih**, doba kontroly 25. 6. 2020, kontrolované období 1. 1. – 31. 12. 2019, protokol o výsledku: závěr – bez závad

VII. Přílohy

1. Roční výkaz o knihovně – KULT

Výkaz je součástí Programu statistických zjišťování na rok 2020. Ochrana důvěrnosti údajů je zaručena zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Údaje se zjišťují pro potřebu Ministerstva kultury, které odpovídá za jejich ochranu. Zpravodajská jednotka je povinna poskytnout všechny požadované údaje.

2. Seznam inventur

Dle plánu inventur byl zjištěn skutečný stav majetku a závazků a ostatních inventarizačních položek aktiv a pasiv a podrozvahy, který je zaznamenán v inventurních soupisech.

Inventarizační zpráva za rok 2020 je uvedena v příloze.

Přílohy: seznam příloh

Plnění rozpočtu příspěvkové organizace k 31. 12. 2020

Rozvaha k 31. 12. 2020

Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2020

Příloha účetní závěrky k 31. 12. 2020

Přehled o změnách vlastního kapitálu k 31. 12. 2020

Přehled o peněžních tocích k 31. 12. 2020

Rozbor nákladů a výnosů k 31. 12. 2020

Plán tvorby a čerpání peněžních fondů k 31. 12. 2020

Inventurní soupis závazků k 31. 12. 2020

Inventurní soupis pohledávek k 31. 12. 2020

Soupisy vyúčtování účelových neinvestičních příspěvků z rozpočtu města Brna za rok 2020

Inventarizační zpráva za rok 2020

Zpracovala: Ing. Irena Antošová
V Brně dne 10. února 2021

Schválila: Ing. Libuše Nivnická

